

2026/341

2026.2.24.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/341 HATÁROZATA

(2025. augusztus 11.)

a Lengyel Köztársaság számára az (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjától a lengyel kapacitásmechanizmus tekintetében való eltérés engedélyezéséről

(az értesítés a C(2025) 5575. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a villamos energia belső piacáról szóló (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (2019. június 5.) és különösen annak 64. cikkére, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendeletnek az uniós villamosenergia-piac szerkezetének javítása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2024/1747 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ (2024. június 13.) módosítottak szerint,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS ÉS A HATÁROZAT HATÁLYA

- (1) 2025. február 4-én a Lengyel Köztársaság (a továbbiakban: Lengyelország) az (EU) 2019/943 rendelet (a továbbiakban: villamosenergia-rendelet) 64. cikkének (2b) pontja alapján kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a villamosenergia-rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjában foglalt követelménytől való eltérés (a továbbiakban: eltérés) iránt (a továbbiakban: a kérelem).
- (2) A kért eltérés a 2025. július 1-jétől 2028. december 31-ig tartó időszakra vonatkozik.
- (3) A Bizottság 2025. február 14-én közzétette weboldalán a kérelmet, majd felkérte a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy 2025. március 17-ig nyújtsák be észrevételeiket. Egy érdekelt fél nyújtott be észrevételt.
- (4) Lengyelország 2025. február 28-án, március 26-án, április 9-én, 17-én és 25-én, május 5-én, 7-én és 15-én, valamint június 2-án kiegészítő információkat nyújtott be.

2. A MEGLÉVŐ KAPACITÁSMCHANIZMUS

- (5) A kérelem a Lengyelországban jelenleg működő kapacitásmechanizmusra (a továbbiakban: meglévő kapacitásmechanizmus) vonatkozik, amely a Bizottság 2018. február 7-i határozata ⁽³⁾ (a továbbiakban: az állami támogatásról szóló határozat) alapján engedélyt kapott az állami támogatásra. Kérelmében Lengyelország úgy nyilatkozott, hogy a meglévő kapacitásmechanizmus fő jellemzői az állami támogatásról szóló határozat elfogadása óta változatlanok. A meglévő kapacitásmechanizmus részletes leírása tekintetében ez a határozat hivatkozik az állami támogatásról szóló határozatra.
- (6) Az állami támogatásról szóló határozat elfogadása óta a meglévő kapacitásmechanizmus tekintetében bekövetkező legnagyobb változások a 2019. július 4-én hatályba lépett villamosenergia-rendelet követelményeiből erednek, amely a kapacitásmechanizmusokra vonatkozóan elsőként állapított meg részletes szabályokat másodlagos uniós jogi rendelkezésekben.

⁽¹⁾ HL L 158., 2019.6.14., 54. o.

⁽²⁾ HL L, 2024/1747, 2024.6.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>.

⁽³⁾ A Bizottság határozata (2018. február 7.) az SA.46100 (2017/N) számú állami támogatásról – Lengyelország – Tervezett lengyelországi kapacitásmechanizmus.

- (7) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontja értelmében legkésőbb 2025. július 1-től azok az 550 g fosszilis tüzelőanyagból származó CO₂/kWh-t (a továbbiakban: kibocsátási határérték) meghaladó kibocsátású és beüzemelt kWh-nként évente átlagosan 350 kg fosszilis tüzelőanyagból származó CO₂-t (a továbbiakban: szén-dioxid költségvetési határérték) meghaladó kibocsátású termelőkapacitások, amelyek 2019. július 4. előtt kezdték meg a kereskedelmi célú termelést (a továbbiakban: meglévő létesítmények), nem köthetők le, és nem kaphatnak kifizetéseket vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat kapacitásleltései mechanizmus keretében. Ez a tilalom nem vonatkozik a 2019. december 31. előtt kötött kötelezettségvállalásokra vagy szerződésekre.
- (8) Lengyelország a kibocsátási határértéket beépítette nemzeti jogába, ezáltal megakadályozta, hogy a kibocsátási határértéket túllépő meglévő létesítmények részt vehessenek a 2019. december 31. után tartott aukciókon, valamint meghatározta az egyes kapacitáspiaci egységek kibocsátási határértékeinek kiszámítására vonatkozó szabályokat. Következésképpen, 2025. július 1-jétől a kibocsátási határértéket meghaladó meglévő létesítmények – a 2019. december 31. előtti kötelezettségvállalások vagy szerződések sérelme nélkül – már nem jogosultak a meglévő kapacitásmechanizmus keretében történő kifizetésekre vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokra.
- (9) A meglévő kapacitásmechanizmus a piac egészét lefedő, kapacitásra irányuló kötelezettség formájában megvalósuló mechanizmus, amelynek keretében a piaci szereplők rögzített kapacitásdíjban részesülnek a munkanapokon 7:00 és 22:00 óra közötti, valamint a hálózati leterheltség idején történő rendelkezésre állás ellentételezéseként.
- (10) Az állami támogatásról szóló határozat (4) preambulumbekkezdésében kifejtettek szerint a meglévő kapacitásmechanizmus nyitva áll a Lengyelországban vagy a szomszédos uniós tagállamokban elhelyezkedő új, felújított és meglévő energiatermelők, keresletoldali választékozások üzemeltetői és tárolási rendszer-üzemeltetői előtt. A meglévő kapacitásmechanizmus kizárja azokat a kapacitás szolgáltatókat, amelyek más támogatási formákban részesülnek (lásd az állami támogatásról szóló határozat (18) preambulumbekkezdését). A határokon átvitel részvétel megengedett a meglévő kapacitásmechanizmus keretében, az állami támogatásról szóló határozat 2.5. szakaszában meghatározottak szerint. A szomszédos övezetek kapacitás szolgáltatói közvetlenül részt vehetnek a meglévő kapacitásmechanizmusban (az állami támogatásról szóló határozatban szereplő célzott megoldással összhangban). A külföldi kapacitások részvétele nem haladhatja meg a hálózati leterheltség esetén Lengyelországba irányuló behozatal előre jelzett szintjét. Az import kapacitásnak a határokon átvitel részvételhez tartozó maximumának kiszámítása az egyes szállítási évekre vonatkozóan a villamosenergia-rendelet 26. cikkének (7) bekezdésében meghatározott módszertannal összhangban történik, a legfrissebb jóváhagyott európai szintű erőforrás-megfelelőségi értékelési (a továbbiakban: ERAA) jelentés alapján.
- (11) A kapacitás szolgáltatókra vonatkozó előminősítési követelményeket az állami támogatásról szóló határozat 2.3.2. szakaszában leírtak szerint előzetesen részletesen meghatározzák.
- (12) Az állami támogatásról szóló határozat (37) preambulumbekkezdésében kifejtetteknek megfelelően egy adott szállítási évre évente, ötéves átfutási idővel kerül sor kapacitás aukcióra (a továbbiakban: fő aukció). A szállítási időszakot megelőző évben az adott szállítási év minden egyes negyedére vonatkozóan további aukciókat tartanak (a továbbiakban: további aukciók). E határozat alkalmazásában a fő aukciók és a további aukciók együttesen képezik az „elsődleges aukciókat”.
- (13) Az aukció formátumát az állami támogatásról szóló határozat 2.4.2. szakasza vázolja fel. Minden aukció lefelé licitáló, megkülönböztető árú árverés, amelyen valamennyi nyertes kapacitás egység ugyanazt az árat kapja kapacitási kötelezettségei teljesítéséért. Az aukció kezdetén az árverező magas árat ad meg; a részvételre jogosultak erre ajánlatot tesznek, megjelölve azt a kapacitásmennyiséget, amelyet ezen az áron készek nyújtani. Ez a folyamat egymást követő körökben ismétlődik, előre meghatározott ütemterv szerint. A kapacitás piaci egységek bármely fordulóban visszaléphetnek a következő fordulóktól egy kilépési ajánlat benyújtásával. Az aukció akkor zárul le, amikor azonosítják a legalacsonyabb árat, amelyen a kereslet kielégíti a kínálatot.
- (14) Az elsődleges aukción beszerzendő kapacitás mennyiségét az állami támogatásról szóló határozat 2.4.1. szakaszában meghatározott eljárás alapján állapítják meg:
- Az aukcióra bocsátandó kapacitásmennyiség megállapítása a megbízhatósági standard alapján történik, amelyet a lengyel kormány évi 3 óra várt terhelésvésztésben (a továbbiakban: LOLE) határozott meg.
 - A Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE), a lengyel átvitel rendszer-üzemeltető (a továbbiakban: az átvitel rendszer-üzemeltető) különböző forgatókönyveket mérlegel a villamosenergia-kereslet szintje és a kapacitáskifizetésre nem jogosult erőművek – pl. más támogatási rendszerek keretében támogatásban részesülő megújuló energiaforrások (a továbbiakban: megújuló energia) – által biztosított kapacitásmennyiség tekintetében. Ezen elemzés alapján az átvitel rendszer-üzemeltető ajánlatot nyújt be a kormánynak és a lengyel nemzeti szabályozó hatóságnak (a továbbiakban: szabályozó hatóság) a megbízhatósági standard teljesítéséhez szükséges kapacitásmennyiségre vonatkozóan.

- Az egyes aukciók előtt aktualizálják az átvitelrendszer-üzemeltetőnek a megbízhatósági standard teljesítése érdekében árverés útján lekötendő kapacitásmennyiségre vonatkozó ajánlásait, hogy azok a legújabb fejleményeket tükrözzék az előre jelzett kereslet, a kapacitások tervezett üzembe helyezése és leszerelése, a változó szabályozási keret, valamint a piaci körülmények vonatkozásában. Következésképpen az egyes aukciók útján lekötendő kapacitásmennyiség eltérhet az ugyanazon szállítási időszakra vonatkozó korábbi aukcióra kiszámított mennyiségtől.
 - A szabályozó hatóság javaslatot tesz a kormánynak az aukciós célkapacításra, és véleményt nyilvánít az egyéb paraméterek átvitelrendszer-üzemeltető által javasolt értékeiről, majd ezt követően a kormány meghozza a végleges döntést az egyes aukciókon beszerzendő kapacitásmennyiségre vonatkozóan. Ezután a kormány meghatározza a keresleti görbe paramétereit az állami támogatásról szóló határozat 2.4.1. szakaszában meghatározottak szerint. A keresleti görbe egy negatív meredekségű függvény, amelynek padlóára 0,12 PLN/kW (a lehető legalacsonyabb ár havi 0,01 PLN/kW). A keresleti görbe úgy van kialakítva, hogy egy adott aukción kevesebb kapacitásmennyiség kerüljön beszerzésre ha az árak magasak, és fordítva.
- (15) Az aukció útján odaítélt kapacitásszerződések időtartama attól függ, hogy a kapacitáspiaci egységeknek milyen tőkekiadásokkal kell számolniuk az adott kapacitás biztosítása érdekében (az állami támogatásról szóló határozat (42) preambulumbekzdése). Egyéves megállapodás köthető azon kapacitáspiaci egységekkel, amelyek esetében nem merül fel jelentős tőkekiadás (azaz főként meglévő kapacitásról van szó). Az ilyen megállapodások fő és további aukció útján is odaítélhetők.
- (16) Egy évnél hosszabb időtartamra szóló kapacitásmegállapodás csak a fő aukciók résztvevőivel köthetők. Konkrétan:
- a) a 0,5 millió PLN/MW ($\pm 20\%$) feletti tőkekiadással rendelkező egységek legfeljebb öt évre szóló megállapodásokra jogosultak;
 - b) a 3 millió PLN/MW ($\pm 20\%$) feletti tőkekiadással rendelkező új egységek legfeljebb 15 éves megállapodásokra jogosultak;
 - c) azok az egységek, amelyek teljesítik a 450 gCO₂/MWh kibocsátási előírást, legfeljebb 7 vagy 17 évre szóló megállapodásra jogosultak, amennyiben a fenti a) és b) pontban foglalt feltételeket teljesítik.
- (17) Amennyiben a kapacitásauction holtverseny alakul ki, az alacsonyabb kibocsátású kapacitást kell előnyben részesíteni (lásd az állami támogatásról szóló határozat (40) preambulumbekzdését). Ez az intézkedés a fenti c) pontban említett intézkedéssel együtt képezi a „zöld bónuszt”.
- (18) További aukciókon a kapacitásszolgáltatókkal legfeljebb négy negyedéves, 3–12 hónapra szóló kapacitásszerződés köthető.
- (19) Az elsődleges aukciók eredményeként vállalt kapacitási kötelezettségek a másodlagos piacon folytatott kereskedelembe is értékesíthetők, az állami támogatásról szóló határozat 2.6. szakaszával összhangban.
- (20) Az állami támogatásról szóló határozat (93) preambulumbekzdésében kifejtettek szerint a nyertes kapacitásszolgáltatók mindig kötelesek leszállítani az energiát, amikor az az ellátás biztonsága szempontjából szükséges (vagyis hálózati leterheltség esetén). E kötelezettség elmulasztása szankciókat von maga után, az állami támogatásról szóló határozat 2.7.3. szakaszában foglaltaknak megfelelően.

3. A KÉRT ELTÉRÉS LEÍRÁSA

3.1. A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2c) bekezdése szerinti feltételek

- (21) A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2c) bekezdése kétlépcsős aukciós eljárást ír elő az eltérés alkalmazására, amely egy elsődleges és egy kiegészítő aukciós eljárást foglal magában.

3.1.1. Elsődleges aukciós folyamatok (fő és további aukciók)

- (22) Az első fő aukcióra 2018 novemberében került sor. Az első további aukcióra 2020-ban került sor. Lengyelország beszámolója szerint a 2025–2028-as szállítási évekre vonatkozó fő aukciókra, valamint a 2025-re és 2026-ra vonatkozó további aukciókra már került. Lengyelország azt állítja, hogy a 2025. július 1-jét követően kezdődő szállítási időszakokra 2019. december 31. után lebonyolított valamennyi elsődleges aukció a villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének a) pontja értelmében vett elsődleges aukciónak minősül.

- (23) Lengyelország azt állítja, hogy a 2025. július 1. után kezdődő szállítási időszakokra vonatkozó elsődleges aukciók lebonyolítása biztosítja, hogy ezeken csak a kibocsátási határértéket teljesítő kapacitásszolgáltatók vehetnek részt, melyek részvétele a lehető legszélesebb körű, mivel nem kell a kibocsátási határértéket nem teljesítő szolgáltatókkal versenyezniük. Az alacsony kibocsátású kapacitások továbbá a zöld bónusz előnyeit élvezik. Ezenfelül az elsődleges aukción, különösen a fő aukción odaítélt szerződések időtartama jóval hosszabb, mint azoké, amelyeket kiegészítő aukción ítélnének oda, amennyiben az eltérés engedélyezésre kerül.
- (24) Kérelmében Lengyelország azzal érvel, hogy a 2025–2028-as szállítási évekre vonatkozóan eddig lefolytatott és a jövőben sorra kerülő elsődleges aukciók ⁽⁴⁾ nem oldanak meg az ezen szállítási időszakokra vonatkozó megfelelési aggályokat. Azt állítja továbbá, hogy az eltérés hiányában a kibocsátási határértéket nem teljesítő, de a rendszer megfelelésének biztosításához szükséges meglévő termelőegységeket a kedvezőtlen gazdasági életképesség miatt leszerelnék.
- (25) Ezt a megfeleléssel kapcsolatos aggályt az erőforrások megfelelésének 2024. évi nemzeti szintű értékelésének (a továbbiakban: nemzeti erőforrás-megfelelési értékelés, NRAA) ⁽⁵⁾ eredményei alapján azonosították, amely értékelés egyben a megbízhatósági standard teljesítéséhez szükséges teljes kapacitásmennyiség becslésére (a továbbiakban: előírt kapacitáskötelezettség, lásd az alábbi 1. táblázatot) is szolgál.

1. táblázat

5.3. A megbízhatósági standard végfelhasználók részére való teljesítése érdekében aukció révén biztosítandó kapacitás (2025–2028)

Szállítási időszak		Előírt kapacitási kötelezettség
2025 második féléve	MW	24 122
2026	MW	24 872
2027	MW	25 323
2028	MW	25 717

Forrás: Lengyel nemzeti erőforrás-megfelelési értékelés

- (26) Lengyelország azt állítja, hogy miután az előírt kapacitási kötelezettségből levonják az eltéréssel érintett szállítási évekre elsődleges aukción már lekötött mennyiségeket (lásd az alábbi 2. táblázatot) és a rendszer rendelkezésére állónak tekinthető egyéb (pl. más programokon keresztül támogatott) kapacitásokat, továbbra is hiányosságok állnak fenn. Az aukciós célkapacitás az egyes aukciókon lekötendő kapacitásmennyiséget jelenti, a fenti (14) preambulumbekzdésben ismertetett módszertannak megfelelően. Valamennyi érték MW-ban van megadva.

2. táblázat

Tárgyév	Aukciós célkapacitás (fő aukció)	Fő aukción lekötött mennyiség	Aukciós célkapacitás (Q1 további aukció)	Aukciós célkapacitás (Q2 további aukció)	Aukciós célkapacitás (Q3 további aukció)	Aukciós célkapacitás (Q4 további aukció)	Q1 további aukción lekötött mennyiség	Q2 további aukción lekötött mennyiség	Q3 további aukción lekötött mennyiség	Q4 további aukción lekötött mennyiség
2025	2 526	2 367,304	3 520	1 131	500	842	3 144,653	1 142,555	524,569	830,866
2026	7 991	7 188,584	2 450	100	100	5 010	2 022,723	87,524	93,524	2 387,759
2027	6 237	5 379,156	1 909	100	100	1 284	n/a	n/a	n/a	n/a
2028	5 791	7 070,951	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Forrás: Lengyelország Éghajlat- és Környezetvédelmi Minisztériuma

⁽⁴⁾ A 2027-es és 2028-as szállítási évekre vonatkozóan 2026-ban, illetve 2027-ben tartandó további aukciók.

⁽⁵⁾ PSE S.A., Az energiatörvény 15. cikkének i) pontja szerint közzétett jelentés, <https://www.pse.pl/-/publikacja-raportu-zgodnie-z-art-15-i-ustawy-prawo-energetyczne?safeargs=696e686572697452656469726563743d747275652672656469726563743d253246686fd65>.

3.1.2. Kiegészítő aukciók

- (27) Lengyelország kiegészítő aukciók bevezetését javasolja, amelyek nyitva állnának a kibocsátási határértéket meghaladó meglévő létesítmények előtt is. Lengyelország kifejti, hogy egy adott évre vonatkozóan csak akkor kerül sor kiegészítő aukcióra, ha a kiegészítő kapacitás iránti igény a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés eredményei alapján indokolt, és kizárólag ha a következő feltételek teljesülnek:
- a) az adott szállítási időszakra vonatkozó fő és további aukciók lezárultak; valamint
 - b) a fő és a további aukciókon nem kötöttek le elegendő kapacitásmennyiséget ahhoz, hogy adott szállítási időszakban teljesüljön a megbízhatósági standard.
- (28) Lengyelország kifejti, hogy amennyiben ezek a feltételek a kért eltéréssel érintett valamennyi szállítási évre teljesülnek, négy kiegészítő aukciót fog lebonyolítani a következő szállítási időszakokra: 2025 második fele (féléves szerződés), valamint 2026., 2027. és 2028. szállítási év (éves szerződések).
- (29) A 3. táblázat áttekintést nyújt a kétlépcsős aukciós folyamatról és arról, hogy az egyes (fő, további és szükség esetén kiegészítő) aukciókra mely években kerül sor.

3. táblázat

KA szállítási időszak	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
2025 második fél éve	FA				TA	KA+SZI			
2026		FA				TA+KA	SZI		
2027			FA				TA+KA	SZI	
2028				FA				TA+KA	SZI

 FA: fő aukció, **TA:** további aukció, **KA:** kiegészítő aukció, **SZI:** szállítási időszak

Forrás: Lengyelország Éghajlat- és Környezetvédelmi Minisztériuma

- (30) Lengyelország arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy az első kiegészítő aukcióra (2025 második felében esedékes szállításra vonatkozóan) 2025. május 15-én került sor, 5 444 MW aukciós célkapacitás mellett. Ezt a konkrét aukciós célkapacitást a szabályozó hatóság 2025. május 14-i levelében ellenőrizte. Az aukció előzetes eredményei alapján a következő technológiák kerültek kiválasztásra: szén, gáz, megújuló energiaforrások, keresletoldali válaszingtezkedések és határkeresztező kapacitás, összesen 5 050,856 MW lekötött kapacitási kötelezettséggel. Lengyelország megerősítette, hogy a kiegészítő aukción kötött kapacitásmegállapodások végrehajtására e határozat elfogadásáig nem kerül sor ⁽⁶⁾.
- (31) Lengyelország megerősítette, hogy a kiegészítő aukcióknál ugyanazokat a feltételeket alkalmazzák, mint a meglévő rendszer szerinti elsődleges aukcióknál, a fenti 2. szakaszban leírtak szerint, kivéve a részvételi jogosultság kritériumait (lásd a (32) preambulumbekendést), az aukciók gyakoriságát (lásd a (28) és (29) preambulumbekendést), a beszerzendő kapacitásmennyiség – beleértve a határkeresztező kapacitást is (lásd a (35) preambulumbekendést) – meghatározására alkalmazott képletet, valamint a szerződés időtartamát (lásd a (28) preambulumbekendést). Ezen elemeket a villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b) bekezdésében foglalt feltételeknek való megfelelés érdekében kiigazították.
- (32) Az elsődleges aukción való részvételre jogosult egységek mellett a kibocsátási határértéket túllépő meglévő létesítmények kizárólag kiegészítő aukción vehetnek részt.
- (33) A szállítási időszakot megelőző év április 30-ig az átviteli rendszer-üzemeltető vagy bejelenti a kiegészítő aukció időpontját, vagy amennyiben a megbízhatósági standard teljesíthető a fő és további aukciók révén (a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés alapján), megerősíti, hogy az érintett szállítási időszak vonatkozásában nem kerül sor kiegészítő aukcióra.

⁽⁶⁾ A kapacitáspiactól szóló törvényt módosító, 2025. január 24-i lengyel törvény (Jogi Közlöny, 2025., 159. tétel) 6. cikkében meghatározottak szerint.

- (34) Lengyelország kifejti, hogy a szabályozó hatóság és az Éghajlat- és Környezetvédelmi Minisztérium véleményt nyilvánít a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelésről vagy annak aktualizálásáról. Az átvitelirendszer-üzemeltető közzéteszi ezt a véleményt, amely az adott szállítási időszakra vonatkozó kiegészítő aukción beszerzendő kapacitás-mennyiség kiszámításának alapjául szolgál.
- (35) Lengyelország szerint az egyes kiegészítő aukciókon lekötendő megfelelő kapacitásmennyiség meghatározásához az átvitelirendszer-üzemeltető a következő képletet alkalmazza: Aukciós célkapacitás = az összes szükséges kapacitási kötelezettség (a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelésben meghatározottak szerint, lásd a (25) preambulumbekzdésben közölt 1. táblázatot) – elsődleges (fő és további) aukciókon lekötött kapacitás – garantált bevételekkel rendelkező kapacitás (pl. más rendszer keretében támogatott megújuló energia).
- (36) A fenti képlet alapján Lengyelország a 2025. és 2026. évi kiegészítő aukciókra vonatkozó célkapacitást körülbelül 5,4 GW-ra, illetve 6,9 GW-ra becsüli. A 2027-re és 2028-ra vonatkozó aukciós célkapacitást az ezen szállítási évekre vonatkozó további aukciókat követően számítják ki.
- (37) A kérelem szerint az éves kapacitásszerződések időtartama nem haladhatja meg az eltérés időtartamát, ezért a kapacitáskifizetésekre vonatkozóan csak 2028 végéig vállalnak kötelezettséget.

3.2. A megfelelési aggályok azonosítása

3.2.1. A megbízhatósági standard

- (38) A villamosenergia-rendelet 25. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy kapacitásmechanizmus alkalmazása esetén a tagállamoknak megbízhatósági standarddal kell rendelkezniük, amely jelzi „a tagállam ellátásbiztonságának szükséges szintjét”.
- (39) A villamosenergia-rendelet 25. cikkének (2) bekezdése szerint a megbízhatósági standardot a tagállam vagy a tagállam által kijelölt illetékes hatóság állapítja meg a szabályozó hatóság javaslatát követően. A megbízhatósági standardnak a villamosenergia-rendelet 23. cikkének (6) bekezdésében előírt módszertanon kell alapulnia.
- (40) A villamosenergia-rendelet 23. cikkének (6) bekezdése uniós módszertan létrehozásáról rendelkezik a terheléskiesés értéke (a továbbiakban: VOLL) ⁽⁷⁾, az új belépés költsége (a továbbiakban: CONE) és a megbízhatósági standard (a továbbiakban: RS) ⁽⁸⁾ mennyiségének meghatározásához.
- (41) 2024-ben a lengyel Klíma- és Környezetvédelmi Minisztérium felülvizsgálta a megbízhatósági standardot, és azt évi 3 óra várt terhelésvesztésben ⁽⁹⁾ állapította meg, ami megfelel az állami támogatásról szóló határozat 2.2.1. szakaszában megállapított értéknek. Lengyelország szerint a standard az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: ACER) által elfogadott RS-módszertannal összhangban, továbbá a szabályozó hatóság által kiszámított paraméterek ⁽¹⁰⁾ és az európai erőforrás-megfelelőségi értékelés (ERAA) 2023. évi eredményei (a továbbiakban: 2023. évi ERAA) alapján végzett számításokon alapult. A határozat nyilvánosan hozzáférhető ⁽¹¹⁾.

3.2.2. Az erőforrás-megfelelőségi értékelés

- (42) A villamosenergia-rendelet 20. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy a 23. cikk szerinti európai szintű erőforrás-megfelelőségi értékelés (ERAA) alapján kövessék nyomon területükön az erőforrások megfelelését. Az európai erőforrás-megfelelőségi értékelés kiegészítéseként a tagállamok a rendelet 24. cikke szerint nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékeléseket (NRAA) is lefolytathatnak.

⁽⁷⁾ A villamosenergia-rendelet 2. cikkének (9) bekezdése a terheléskiesést ekként határozza meg: „azon becsült legnagyobb villamosenergia-ár euro/MWh-ban kifejezve, amelyet a felhasználók az üzemszünet elkerülése érdekében hajlandók fizetni”.

⁽⁸⁾ 2020. október 2-án az ACER jóváhagyta a számítási módszertant a terheléskiesés értéke (a továbbiakban: VOLL-módszertan), az új belépés költsége (a továbbiakban: CONE-módszertan) és a megbízhatósági standard (a továbbiakban: RS-módszertan) mennyiségének meghatározásához (a továbbiakban együttesen: megfelelési mérőszámok módszertana): https://acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Decisions_annex/ACER%20Decision%2023-2020%20on%20VOLL%20CONE%20RS%20-%20Annex%20I.pdf.

⁽⁹⁾ Ez annak az évi átlagos óraszámnak felel meg, amelyben a kínálat várhatóan alacsonyabb lesz, mint a rendszer rendes működése során jelentkező kereslet.

⁽¹⁰⁾ A lengyel szabályozó hatóság a VOLL értékét 80,6 ezer PLN/MWh-ban, a CONE-t pedig a következőképpen számította ki: rögzített CONE 559 608 PLN/MWh, változó CONE 0 PLN/MWh.

⁽¹¹⁾ Elérhető a következő internetcímen <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1389>.

- (43) A villamosenergia-rendelet 23. cikkének (3) bekezdése és 24. cikkének (1) bekezdése értelmében a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózatának (a továbbiakban: ENTSO-E) ki kell dolgoznia a villamosenergia-rendelet 23. cikkének (5) bekezdésében foglalt elveken alapuló módszertant, amelyet az erőforrások megfelelőségének európai szintű, illetve minden nemzeti szintű értékelésével összefüggésben kell alkalmazni⁽¹²⁾. Míg az európai erőforrás-megfelelőségi értékelés az előre jelzett kereslet és kínálat központi referencia-forgatókönyvén alapul, amelyet a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelésnek is tartalmaznia kell, a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés ezenkívül további érzékeny pontokat is figyelembe vehet (lásd a villamosenergia-rendelet 23. cikkének (5) bekezdését és 24. cikkének (1) bekezdését).
- (44) 2024. május 2-án az ACER jóváhagyta a 2023. évi európai erőforrás-megfelelőségi értékelést. Ez volt az első alkalom, hogy európai erőforrás-megfelelőségi értékelés hivatalosan jóváhagyásra került.
- (45) A 2023. évi európai erőforrás-megfelelőségi értékelés négy célvet (2025, 2028, 2030 és 2033) modellez. A 2023. évi európai erőforrás-megfelelőségi értékelés keretében a központi referencia-forgatókönyv alapján Lengyelországra vonatkozóan kapott eredményeket az alábbi 4. táblázatban mutatjuk be. Amennyiben a jelentett LOLE nem éri el a 3 órát, a megbízhatósági standard teljesítettnek tekinthető, vagyis az erőforrások megfelelőségével kapcsolatban nem merül fel aggály. A 2023. évi ERAA eredményei alapján nem merülnek fel megfelelőségi aggályok a 2025-ös, 2028-as és 2030-as célevek tekintetében. 2033-ra vonatkozó eredmények azonban meghaladják a megbízhatósági standardot. Összefoglalva, a 2023. évi ERAA csak a 2033-as célvetre nézve tárt fel megfelelőségi aggályokat Lengyelország vonatkozásában.

4. táblázat

A 2023. évi ERAA megfelelőségi eredményei és LOLE⁽¹³⁾

Értékelés	2025	2028	2030	2033
Lengyel megbízhatósági standard	3,0	3,0	3,0	3,0
2023. évi ERAA	0,1	1,8	2,5	8,5

- (46) Az ENTSO-E 2025. április 7-én benyújtotta az ACER-nek a 2024. évi európai erőforrás-megfelelőségi értékelésre vonatkozó javaslatát⁽¹⁴⁾. A javaslat benyújtását követően az ACER megkezdte a 2024. évi európai erőforrás-megfelelőségi értékelés tervezetének felülvizsgálatát a villamosenergia-rendelet 23. cikkének (7) bekezdésével összhangban.
- (47) A 2024. évi ERAA – amely még mindig felülvizsgálat alatt van, és egyelőre az ACER jóváhagyására vagy módosítására vár – az eltéréssel érintett valamennyi célvet (2025–2028) tekintetében megfelelőségi aggályokat azonosít, ugyanakkor ezek mértéke kisebb az NRAA által azonosított problémánál, amint az alábbi 5. táblázat mutatja.

5. táblázat

A 2024. évi ERAA megfelelőségi eredményei és LOLE

Értékelés	2026	2028	2030	2035
Lengyel megbízhatósági standard	3,0	3,0	3,0	3,0
2024. évi ERAA	3,9	13,7	9,2	9,8

⁽¹²⁾ 2020. október 2-án az ACER a villamosenergia-rendelet 23. cikkének (3) bekezdésével összhangban jóváhagyta az európai erőforrás-megfelelőségi értékelés módszertanát (a továbbiakban: ERAA-módszertan). Lásd az ACER ERAA-módszertanról szóló határozatát a https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions_annex/ACER%20Decision%2024-2020%20on%20ERAA%20-%20Annex%20I_1.pdf oldalon.

⁽¹³⁾ Elérhető: <https://www.entsoe.eu/eraa/2023/>.

⁽¹⁴⁾ Elérhető: <https://www.entsoe.eu/eraa/2024/>.

- (48) A nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés egy új kapacitásmechanizmus-szerződések nélküli központi referencia-forgatókönyvből (a továbbiakban a lengyel NRAA szerinti „alapforgatókönyv”), valamint egy új kapacitásmechanizmus-szerződéseket feltételező forgatókönyvből (a továbbiakban: kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv) áll. Ez utóbbi magában foglalja a meglévő kapacitásmechanizmus keretében, kiegészítő aukción és más mechanizmusokon, például jövőbeli kapacitásmechanizmusokon keresztül beszerzendő kapacitásokat. A nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés 16 célvetet modellez (2025-től 2040-ig). A megfelelőséggel kapcsolatos aggályok igazolása szempontjából releváns forgatókönyvet az alapforgatókönyv jelenti. Ez az ACER által az NRAA-ról készített vélemény szerint (lásd alább az (51) preambulumbekendést) hasonlít a 2023. évi ERAA központi referencia-forgatókönyvhöz, mivel olyan megközelítést alkalmaz, amely megfelel a 2023. évi ERAA központi referencia-forgatókönyvének, és ahhoz hasonlóan nem számol az új kapacitásmechanizmus alapján kötött szerződésekkel.
- (49) A lengyel NRAA LOLE-vel és az alapforgatókönyv szerint várhatóan nem szolgáltatott villamos energiával (a továbbiakban: EENS) kapcsolatos eredményeit a 6. táblázat mutatja be.

6. táblázat

A nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés eredményei

Tárgyév		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
LOLE	h/a	7,6	40,8	50,2	33,3	20,5	9,6	6,6	14,3	15,0	14,4	10,9	10,8	12,5	10,4	5,8	14,2
EENS	GWh/a	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6

Forrás: Az NRAA elkészítéséhez a PSE által összegyűjtött adatok

- (50) A nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés eredményei az alapforgatókönyv szerint mind a négy figyelembe vett célvetet (2025, 2028, 2030 és 2033) tekintetében magasabb LOLE-t mutatnak, mint a 2023. évi európai erőforrás-megfelelőségi értékelés. Különösen túllépi a megbízhatósági standardot az NRAA alapforgatókönyvében modellezett valamennyi évben.

3.2.3. Az ACER véleménye a villamosenergia-rendelet 24. cikkének (3) bekezdése szerint

- (51) Lengyelország a villamosenergia-rendelet 24. cikkének (3) bekezdésével összhangban benyújtotta véleményezésre a lengyel nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelést az ACER-nek. Mivel az ACER először 2024-ben hagyott jóvá európai erőforrás-megfelelőségi értékelést (lásd a fenti (44) preambulumbekendést), a villamosenergia-rendelet 24. cikkének (3) bekezdése, amely a tagállamok számára előírja, hogy a nemzeti és az uniós erőforrás-megfelelőségi értékelés közötti eltérések esetén véleményezés céljából az ACER-nek be kell nyújtaniuk a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelést, de facto nem volt alkalmazható az előző években.
- (52) 2025. február 3-án az ACER véleményt adott ki, amelyben ajánlásokat fogalmazott meg a lengyel nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelésre vonatkozóan⁽¹⁵⁾. Véleményében az ACER kifejtette, hogy a lengyel NRAA és a 2023. évi ERAA közötti különbségek indokoltak a kapacitásforrásokra vonatkozó feltételezések tekintetében, de nem indokoltak az övezetközi forgalomra vonatkozó feltételezések tekintetében. Ami a kapacitásforrások modellezése vonatkozásában fennálló különbséget illeti, az ACER nem tudta megítélni, hogy a különbség indokolt-e vagy sem.
- (53) Az ACER véleményében a következő ajánlásokat fogalmazta meg:
- ami az övezetközi forgalommal kapcsolatos feltételezéseket illeti, a lengyel NRAA-ban javítani kell az importra és exportra vonatkozó feltételezéseket, hogy azok jobban tükrözzék az összekapcsolt európai villamosenergia-piac működését. Így például a külföldi ajánlattételi övezeteket és régiókat az ERAA-ban rendelkezésre álló adatkészletek alapján kell modellezni;
 - ami a kapacitásforrásokra vonatkozó feltételezéseket illeti, az ERAA-ban is ugyanazokat a nemzeti szintű költségeket kell alkalmazni, mint amelyeket az NRAA-ban használtak;

⁽¹⁵⁾ Az ACER 2025. február 3-i 01/2025. sz. véleménye az erőforrások megfelelőségének Lengyelország általi nemzeti szintű értékelése és az erőforrások megfelelőségének 2023. évi európai szintű értékelése közötti különbségekről.

- c) a kapacitásforrások modellezése tekintetében a gazdasági életképességi értékelést (a továbbiakban: EVA) naprakésszé kell tenni a jövőbeli bevételek és költségek megfelelő figyelembevétele érdekében. Az ACER különösen javasolja, hogy tegyék egyértelműbbé a gazdasági életképességi értékelés gazdasági eredményeit, és támasszák alá azt a feltételezést, miszerint a kapacitásmechanizmusban lekötött kapacitáson felül a lengyel rendszerbe nem lép be további keresletoldali válaszintézkedés vagy tárolás.

3.2.4. A villamosenergia-rendelet 24. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés

- (54) A villamosenergia-rendelet 24. cikke (3) bekezdésének utolsó albekezdése előírja, hogy az erőforrások megfelelőségének nemzeti szintű értékeléséért felelős szervnek megfelelően figyelembe kell vennie az ACER véleményét, és szükség esetén módosítania kell értékelését. Amennyiben úgy határoz, hogy nem veszi teljes mértékben figyelembe az ACER véleményét, az NRAA-ért felelős szerv köteles részletes indoklással ellátott jelentést közzétenni.
- (55) 2025. április 22-én a lengyel átvitelrendszer-üzemeltető jelentést tett közzé, válaszul az ACER-nek az NRAA és a 2023. évi ERAA közötti különbségekről szóló véleményére⁽¹⁶⁾. A lengyel átvitelrendszer-üzemeltető jelentésében a következő megállapítások szerepeltek.
- Ami az övezetközi forgalomra vonatkozó feltételezések közötti különbségeket illeti, a regionális modellezésnél alkalmazott egyszerűsített megközelítés korlátozott hatást gyakorol az NRAA eredményeire. Az importtal kapcsolatos feltételezéseknél az NRAA a határokon átvívelő részvétel meghatározásának módszertanával összhangban lévő megközelítést alkalmaz (a villamosenergia-rendelet 26. cikke (11) bekezdésének a) pontja)⁽¹⁷⁾. Az exportra vonatkozó feltételezések eltérését az indokolja, hogy Lengyelország elsősorban importáló ajánlattételi övezet, és az exportnak az NRAA-ban történő modellezése csupán a megújuló forrásból előállított energiamennyiség korlátozását csökkentené anélkül, hogy növekedne a meglévő létesítmények gazdasági életképessége. Következésképpen az NRAA exportra vonatkozó feltételezései nem befolyásolnák a kapacitásszerkezetet, és nem módosítanák jelentősen a megfelelőséggel kapcsolatos kockázatokat.
 - A kapacitásforrásokkal kapcsolatos feltételezések eltérése abból adódik, hogy a két tanulmány esetében eltérő volt a bemeneti értékekre vonatkozó adatgyűjtés időzítése (az NRAA esetében 2024 első fele, a 2023. évi ERAA esetében 2022 vége).
 - Ami a kapacitásforrások modellezésében mutatkozó különbségeket illeti, az NRAA-ban szereplő gazdasági életképességi értékelés számításai pontosabb és reprezentatívabb megközelítést jelentenek, mint az ERAA esetében alkalmazottak. A keresletoldali válaszintézkedésekre és a tárolásra vonatkozó feltételezések eltérését illetően a lengyel átvitelrendszer-üzemeltető kijelenti, hogy számításai szerint 2029 előtt nem várható a tárolásra vonatkozó beruházási döntések, és a tárolás piaci alapú kiépítése 2036-tól várható. A keresletoldali válasz tekintetében a lengyel átvitelrendszer-üzemeltető kifejti, hogy a 2023. évi ERAA-val ellentétben az NRAA modellezése implicit keresletoldali válaszintézkedéseket is tartalmaz. Az erőművek tervezett karbantartási ütemezése közötti eltérések jobban összhangban vannak a valós megfigyelésekkel mint a 2023. évi ERAA-ban.

3.3. A kért eltéréshez csatolt jelentés

- (56) A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2d) bekezdése szerint az eltérés iránti kérelemhez jelentést kell csatolni, amelynek tartalmaznia kell a következőket:
- a) az eltérés üvegházhatásúgáz-kibocsátásra, valamint a megújuló energia használatára, a fokozott rugalmasságra, az energiatárolásra, az elektromos közlekedésre és a keresletoldali válaszintézkedésekre való áttárlásra gyakorolt hatásának értékelése;
 - b) a (2b) bekezdésben említett termelési kapacitás kapacitásmechanizmusokban való részvételéről az eltérés lejártának időpontjáig történő áttárlásra vonatkozó, mérföldköveket tartalmazó terv, beleértve a szükséges helyettesítő kapacitásnak a megújuló energia teljes részarányára vonatkozó, az indikatív nemzeti ütemtervvel összhangban történő beszerzésére vonatkozó tervet, valamint a (2c) bekezdés a) pontjában említett versenyztetési ajánlattételi eljárás során az elégséges ajánlatok hiányát okozó beruházási akadályok értékelését.

⁽¹⁶⁾ Elérhető: https://www.pse.pl/documents/20182/51490/250422_Opinion_response.pdf.

⁽¹⁷⁾ Elérhető: https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2036-2020%20on%20cross-border%20participation_XBP%20CM_0.pdf.

3.3.1. Az üvegházhatású gázok kibocsátására gyakorolt hatás

- (57) Lengyelország az NRAA-ban bemutatott két forgatókönyvet (lásd a fenti (48) preambulumbekendést) összehasonlítja annak érdekében, hogy felmérje a kiegészítő aukciók formájában történő eltérés bevezetésének az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatását.
- (58) Lengyelország kifejti, hogy a két forgatókönyv közötti fő különbséget az jelenti, hogy a nem szolgáltatott energia mennyisége az alapforgatókönyv esetében lényegesen magasabb, mint a kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv esetében. Az alábbi 7. táblázat az NRAA két forgatókönyve szerinti nem szolgáltatott energiaértékeket hasonlítja össze.

7. táblázat

Nem szolgáltatott energiaértékek az NRAA két forgatókönyve szerint

2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	20,2
2,1	3,2	2,4	3,6	2,2	2,9	3,8	2,1	4,3	3,8	6,4	5,1

Forrás: Az NRAA elkészítéséhez a PSE által összegyűjtött adatok

- (59) Lengyelország becslése szerint az eltérés végrehajtása rövid távon a szén-dioxid-kibocsátás enyhe (az energiaágazat kibocsátásának 0,2–0,3 %-át jelentő) növekedéséhez vezethet az eltérési időszakban (2025–2028). Lengyelország kifejti, hogy ennek az oka, hogy a kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv szerint teljesül a megbízhatósági standard, ami az alapforgatókönyvhöz képest kevesebb nem szolgáltatott energiát eredményez, mivel a megbízhatósági standard teljesítése érdekében a kibocsátásintenzív egységek jogosultak lennének a kiegészítő aukciókon való részvételre. Lengyelország azt állítja, hogy ebben az időszakban az átfutási idő miatt nem lehetséges nagy mennyiségben új, alacsonyabb kibocsátású hőegységeket – például nyílt vagy kombinált ciklusú gázturbinákat – rendelni, amelyek csökkentenék a további kibocsátásokat.
- (60) A 8. táblázat a villamosenergia- és hőtermelési ágazat adatai alapján összehasonlítja az NRAA két forgatókönyve szerinti CO₂-kibocsátásokat, a kapcsolt energiatermelésből származó kibocsátási egységekben.

8. táblázat

Tárgyév			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
A	Alapforgatókönyv	Mt	99,3	92,6	84,2	75,9	68,7	62,2	51,7	47,3	44,3	41,4	38,9	34,8	34,1	32,3	31,9	30,4
B	KM-et feltételező forgatókönyv	Mt	99,5	92,9	84,8	76,1	68,7	62,4	51,7	47,5	43,5	40,3	38,3	34,3	33,4	31,7	31,3	29,9
C=B-A	Különbség	Mt	0,2	0,3	0,5	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	-0,9	-1,1	-0,6	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7	-0,5

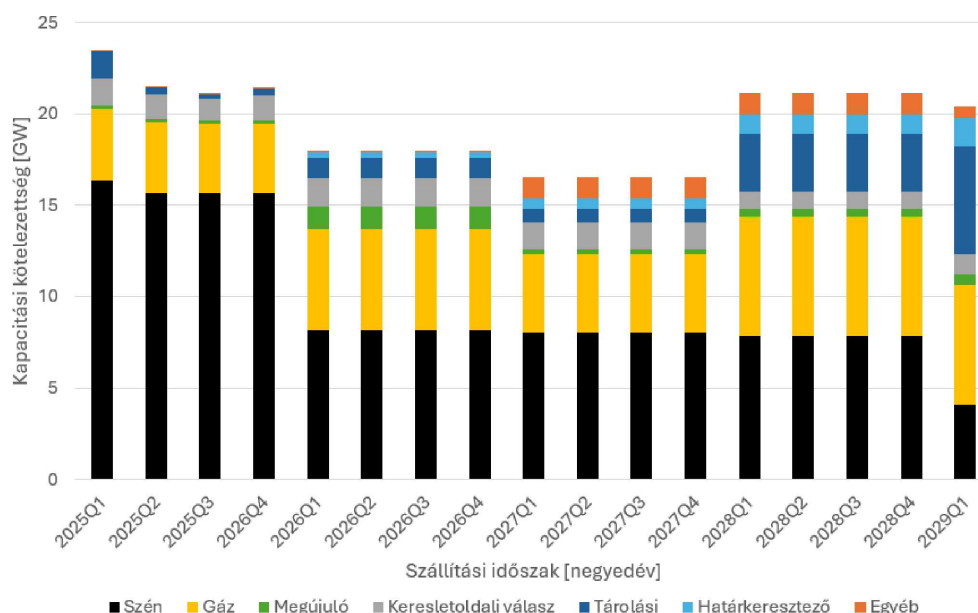
Forrás: Az NRAA elkészítéséhez a PSE által összegyűjtött adatok

- (61) Lengyelország arra a következtetésre jut, hogy az eltérés rendkívül korlátozott hatást gyakorolna a villamosenergia-termelési ágazat kibocsátásaira a központi teherelosztásban résztvevő energiatermelő egységekben, mivel az eltérés hatálya alá tartozó, kiegészítő aukciók útján potenciálisan kapacitásszerződésre jogosult egységek mennyisége a szükséges minimumra korlátozódna. Másrészt, amint azt az alábbi 3.3.2. szakasz részletesen kifejti, Lengyelország azzal érvel, hogy az eltérés stabilabb piaci feltételeket teremtené a keresletoldali válasszal, a tárolással és a megújuló energiával kapcsolatos beruházási döntésekhez, és ezáltal a későbbi években (és középtávon) elősegítené a gyorsabb kibocsátáscsökkentést. Ezért Lengyelország azzal is érvel, hogy az alapforgatókönyv szerint a kibocsátási szintek magasabbak a 2033 és 2040 közötti években az új beruházások kevésbé kedvező piaci feltételei miatt.

3.3.2. Az energetikai átállásra gyakorolt hatás

- (62) Lengyelország az NRAA-ban bemutatott két forgatókönyv (lásd a fenti (48) preambulumbekendést) alapján értékeli azt is, hogy az eltérés milyen hatást gyakorol az energetikai átállással kapcsolatos célkitűzésekre, azaz a megújuló forrásokból előállított energiára való átállásra, a fokozott rugalmasságra, az energiatárolásra, az elektromobilitásra és a keresletoldali válaszra.
- (63) Ez az összehasonlító elemzés azt mutatja, hogy az eltérés következtében valamivel nagyobb mennyiségben maradhatnak fenn ideiglenesen nagyobb kibocsátású energiatermelő egységek. Lengyelország szerint azonban a kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv középtávon – a 2030-as évekre – felgyorsítaná a magas kibocsátású egységek fokozatos kivezetését az alapforgatókönyvhöz képest.
- (64) Lengyelország szerint az eltérés alkalmazása minimálisra csökkentené a megbízhatósági standard nem teljesülésének kockázatát, és csökkentené az áringadozást. Ez stabilabb és kiszámíthatóbb piaci feltételeket teremtené, előmozdítva a rugalmas kapacitásokba – például a tárolási és a teherelosztásra alkalmas új egységekbe, a megújulóenergia-kapacitásokba és az elektromobilitásba – történő beruházásokat, ami végső soron oda vezetne, hogy a megbízhatósági standard teljesítéséhez többé nem lesz szükség széntermelésű egységekre. Lengyelország továbbá állítja, hogy az eltérés hiányában a meglévő teherelosztásra alkalmas és rugalmas egységeket (lásd keresletoldali válasz és energiatárolást biztosító egységek) igen gyakran kellene működtetni, és előfordulhat, hogy ezen egységek a messzemenően nem megfelelő rendszerben nem tudják teljesíteni a meglévő kapacitásmechanizmusok szabályai szerinti kötelezettségeiket, így fennáll a kockázat, hogy szankciókkal szembesülnének. Ez visszafogná a tiszta, rugalmas technológiákba és azok kapacitáspiacon való részvételébe történő beruházásokat.
- (65) Az 1. ábra és a 9. táblázat alább mutatja, hogy a 2029-ig terjedő szállítási időszakokra a meglévő kapacitásmechanizmus keretében elsődleges aukción kiválasztott egységek mely technológiákat fogják alkalmazni.

1. ábra

9. táblázat

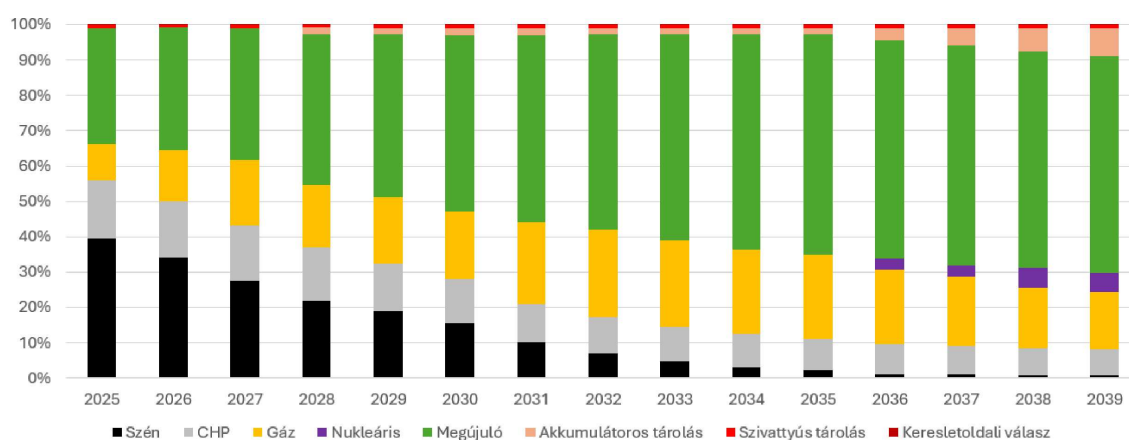
	Szén	Gáz	Megújuló	Keresletoldali válasz	Tárolás	Határ- keresztelő	Egyéb
2025Q1	16,37	3,91	0,18	1,45	1,53	0,00	0,05
2025Q2	15,70	3,83	0,18	1,36	0,36	0,00	0,05
2025Q3	15,65	3,82	0,16	1,18	0,28	0,00	0,05
2025Q4	15,65	3,83	0,18	1,32	0,43	0,00	0,05
2026Q1	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2026Q2	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2026Q3	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2026Q4	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2027Q1	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2027Q2	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2027Q3	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2027Q4	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2028Q1	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2028Q2	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2028Q3	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2028Q4	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2029Q1	4,05	6,60	0,57	1,11	5,87	1,58	0,58

Forrás: Lengyelország Éghajlat- és Környezetvédelmi Minisztériuma

- (66) Az NRAA a 2025–2040 közötti időszak tekintetében feltételezéseket tartalmaz a megújuló energia, az energiatárolási megoldások, az alacsony vagy nulla kibocsátású tüzelőanyagokkal működő és teherelosztásra alkalmas energiaforrások, a keresletoldali válaszingtezkedéseket biztosító létesítmények, az elektromobilitás és más ágazatok fejlesztésére vonatkozóan. A kapacitásmechanizmust tartalmazó forgatókönyv szerint ezek előrejelzett telepítése idővel jelentősen nő, amint azt az alábbi 2. ábra mutatja, míg a szén aránya az eltérési időszak végét követően jelentősen csökken (a 2025-ös 40 %-ról 2029-re 20 %-ra). A következő években tovább csökken a széntüzelésű termelés piaci részesedése. Ez annak is köszönhető, hogy lejárnak a széntüzelésű létesítményeknek a kapacitásmechanizmus keretében 2019. december 31. előtt odaítélt hosszú távú szerződések (lásd a fenti (7) preambulumbekzdést).

2. ábra

Az egyes technológiák részaránya a villamosenergia-termelésen belül a kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv esetén ⁽¹⁸⁾

Forrás: Az NRAA elkészítéséhez a PSE által összegyűjtött adatok

⁽¹⁸⁾ Az eltérési időszak végét követően a villamosenergia-termelési szerkezetben mutatkozó szénkapacitások olyan meglévő kapacitások, amelyeket a meglévő kapacitásmechanizmus keretében 2019. december 31. előtt több évre szóló megállapodások keretében kötöttek le.

3.3.3. A beruházási akadályok értékelése

- (67) 2024 májusában és júniusában a lengyel Éghajlat- és Környezetvédelmi Minisztérium felmérést végzett a villamosenergia-piaci szereplők körében⁽¹⁹⁾, hogy felmérje a villamosenergia-piac fejlettségi fokával és a kapacitáspiac működésével kapcsolatos véleményeket.
- (68) A felmérés eredményei alapján a minisztérium többek között a következő akadályokat, illetve a szabályozási változtatás szempontjából megfontolásra érdemes területeket azonosította:
- a villamosenergia-rendszer nagyobb rugalmasságát biztosító változások, beleértve a rugalmassági szolgáltatások, a dinamikus árszerződések és a kiegyenlítő rendszerszintű szolgáltatások előmozdítását, valamint a megújuló energia jobb integrációját,
 - a nagykereskedelmi piac működésével összefüggésben a villamosenergia-ár megfelelő árrésének biztosítására és a végfelhasználók magas energiaárakkal szembeni védelmére irányuló intézkedések hiánya.
- (69) A résztvevők szerint a hálózati infrastruktúrába történő beruházások közigazgatási jóváhagyásának folyamata hosszadalmas és bonyolult. A társadalmi elfogadottság hiánya indokolatlan akadályokat gördít az infrastrukturális beruházások elé. Külső tőkére, többek között hitelfinanszírozásra van szükség ahhoz, hogy a befektetők a beruházások elindítása mellett döntsenek, mivel az energiaágazatban a projektek költségei továbbra is emelkedő tendenciát mutatnak.
- (70) 2024-ben a lengyel nemzeti szabályozó hatóság felmérést végzett, amelyben összegyűjtötte az energiapiaci szereplők véleményét, valamint javaslatokat Lengyelország meglévő kapacitásmechanizmusának lehetséges módosításaira. A felmérés eredményei számos olyan tényezőt azonosítottak, amelyek befolyásolhatták a 2025. július 1. után kezdődő szállítási időszakokra vonatkozó kapacitáspiaci aukciók eredményeire. Ezek a következők:
- a meglévő termelőegységek korszerűsítéséhez és a fosszilis tüzelőanyagokat használó új termelőegységek fejlesztéséhez szükséges finanszírozás pénzügyi piacokról történő biztosításának korlátozott képessége,
 - a globális fejlemények, például a Covid19-világjárvány és a geopolitikai körülmények (ellátási zavarok a hadviselés vagy terrorfenyegetettség által érintett régiókból származó félkész termékek, anyagok és nyersanyagok tekintetében), valamint a makrogazdasági kihívások (fokozatosan mélyülő válság és meredeken emelkedő infláció) jelentős hatásai, amelyek negatívan befolyásolták a tőkebevonás költségét,
 - összetett és hosszadalmas adminisztratív eljárások a létesítmények földrajzi elhelyezkedésével és a környezetvédelemmel kapcsolatos döntéshozatal és építési engedélyezés összefüggésében.
- (71) Lengyelország véleménye szerint a jelenlegi piaci szabályok és a meglévő kapacitásmechanizmus működését szabályozó keret nem akadályozza a tárolás és a keresletoldali válasz fejlesztését a meglévő kapacitásmechanizmus keretében. Lengyelország véleménye szerint az e kapacitások fejlesztését elsődlegesen befolyásoló tényező az egységek gazdasági életképessége. Úgy tűnik, hogy az energiapiaci és a kiegészítő szolgáltatásokból származó jelenlegi és előre jelzett bevételek nem elegendőek a költségek fedezéséhez és a kielégítő haszonkulcs biztosításához.

3.3.4. A kibocsátási határértéket meghaladó kibocsátású kapacitás kapacitásmechanizmusokban való részvételéről történő átállásra vonatkozó terv

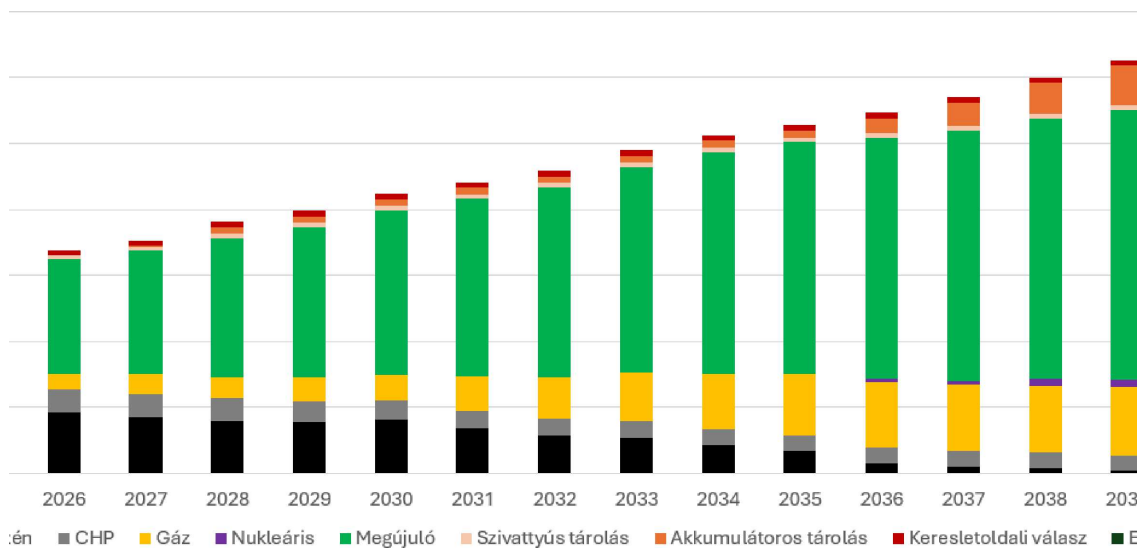
- (72) A villamosenergia-rendelet 64. cikke (2d) bekezdésében előírtaknak megfelelően a kérelemhez csatolják a szénnek a meglévő kapacitásmechanizmusban való részvételéről a kért eltérés lejártának időpontjáig történő átállásra vonatkozó, mérföldköveket tartalmazó tervet, beleértve a szükséges helyettesítő kapacitás beszerzésére vonatkozó tervet is. E dokumentumokban Lengyelország a (67)–(71) preambulumbekkezdésben azonosított szabályozási és beruházási akadályok kezelésére irányuló intézkedéseket is előterjeszt.

⁽¹⁹⁾ Lengyelország megjegyzi, hogy a felmérésben minden piaci szereplő részt vehetett. Több mint 120 szervezet élt a lehetőséggel, a villamosenergia-termelők, szállítók, rendszerüzemeltetők, beszerzési közösségek szolgáltatói, villamosenergia-fogyasztók (köztük ipari fogyasztók) és egyéb szervezetek képviselőitében.

- (73) A fenti (59) és (64) preambulumbekkezdésben ismertetett okok miatt Lengyelország azt állítja, hogy az eltérés miatt rövid távon átmenetileg némileg lassabb lehet az átállás a szénegységekről a kapacitás piacon, azonban középtávon kedvezőbb feltételeket teremtené a helyettesítő kapacitásokba történő beruházások számára. Továbbá a kért eltérés engedélyezése esetén a széntüzelésű termelőegységek 2028. december 31. után, amikor az eltérés hatályát veszti, már nem lesznek képesek versenyezni az alacsony kibocsátású egységekkel a meglévő kapacitásmechanizmusban. Következésképpen az energiapiac gazdaságilag életképes szénegységek potenciális mennyisége várhatóan rendkívül korlátozott lesz a pénzügyi ösztönzők hiánya, a magas üzemeltetési és karbantartási költségek, az üzemórák alacsony száma és az ennek megfelelően alacsony bevételek, valamint az egységek műszaki élettartamának végeessége következtében ⁽²⁰⁾.
- (74) Lengyelország 2025 és 2028 között nem számít jelentős piaci alapú beruházásokra – eltekintve a (77)–(81) preambulumbekkezdésben említett, állami támogatásban részesülő beruházásoktól –, mivel új egységeket nem lehet időben megrendelni ahhoz, hogy ezen időszak alatt működőképesek legyenek. Ez főként az átfutási időnek, valamint annak tudható be, hogy még nem szereztek be hálózati csatlakozási szerződéseket és környezetvédelmi engedélyeket.
- (75) Az NRAA becsléseket tartalmaz a rendszerben a szénalapú termelés kiváltása érdekében telepítendő helyettesítő kapacitásra vonatkozóan ⁽²¹⁾, beleértve a megújuló forrásokból előállított energia teljes részarányára vonatkozó indikatív nemzeti ütemtervet is. Az alábbi 3. ábra áttekintést nyújt Lengyelország tervéről, amely mérőkövetkeket tartalmaz a szénnek a meglévő kapacitásmechanizmusban való részvételéről a kért eltérés lejártáig történő átállásra vonatkozóan.

3. ábra

A villamosenergia-termelési technológiák beépített teljesítőképessége a kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv esetén. Valamennyi érték GW-ban kifejezve

Forrás: NRAA

- (76) A mérőkövetke teljesítése érdekében Lengyelország megvalósítja a végrehajtási tervet (lásd a (82) preambulumbekkezdést), és további szabályozási reformokat fog végrehajtani (lásd a (83)–(85) preambulumbekkezdéseket). Lengyelország továbbá arra számít, hogy a szükséges helyettesítő kapacitást a meglévő kapacitásmechanizmuson (lásd a (77)–(80) preambulumbekkezdéseket) és más támogatási rendszereken (lásd a (81) preambulumbekkezdést) keresztül fogja beszerezni. A szükséges helyettesítő kapacitás beszerzéséhez szükséges mérőkövetke némelyike már teljesült: amint azt a 2026 és 2029 közötti szállítási időszakokra vonatkozó elsődleges aukciók eredményei mutatják (lásd a (77), (78) és (80) preambulumbekkezdést), az új teherelosztásra alkalmas kapacitások az eltérés lejártáig működőképesek lesznek.

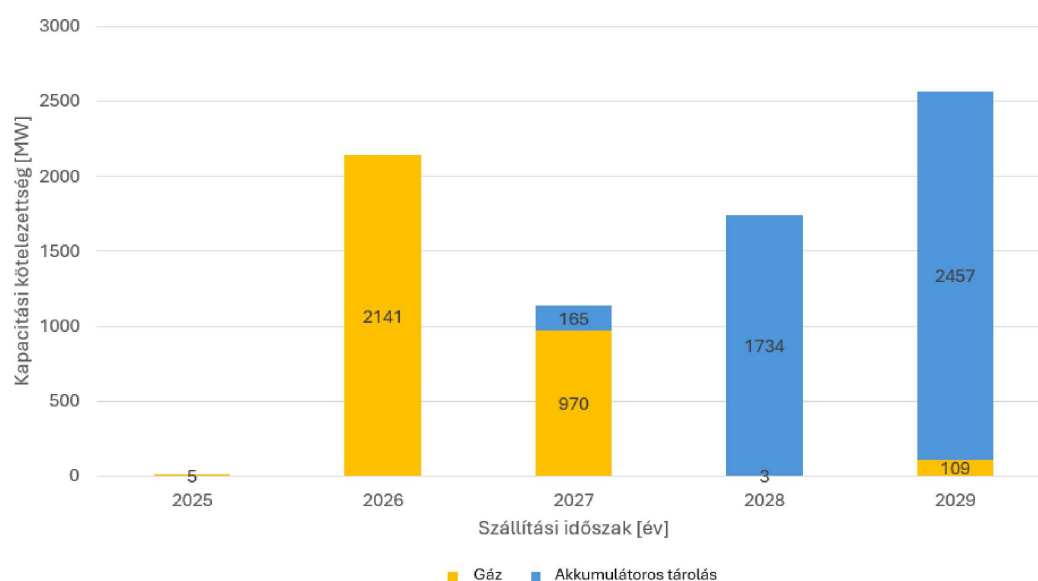
⁽²⁰⁾ E határozat 2. és 3. ábráján a szénkapacitások csökkenése a 2028–2030-as időszakban az előző évekhez képest korlátozottan tűnik. Ennek oka, hogy az eltérési időszak végét követően a villamosenergia-termelési szerkezetben mutatkozó szénkapacitások olyan meglévő kapacitások, amelyeket a meglévő kapacitásmechanizmus keretében 2019. december 31. előtt több évre szóló megállapodások keretében kötöttek le.

⁽²¹⁾ Az NRAA feltételezi, hogy ezeket a kapacitásokat új, meglévő vagy tervezett támogatási rendszerek, valamint piaci alapú projektek révén fogják megszerezni.

- (77) A 2026–2028-as időszakra vonatkozóan az NRAA a gázkapacítások esetében mintegy 3 GW, az új akkumulátoros tárolóegységek esetében pedig mintegy 2 GW növekedést mutat. A 2026-os és 2027-es szállítási évre vonatkozó elsődleges aukciók keretében több mint 3,1 GW mennyiségben került sor új gáztüzelésű egységek beszerzésére. A 2028-as szállítási évre több mint 1,7 GW új akkumulátoros tárolási kapacitást kötöttek le. A 2029-es szállítási évre vonatkozó, az NRAA közzétételét követően lebonyolított fő aukció eredményei azt mutatják, hogy a tárolókapacitás teljes mennyisége 2029-ben az NRAA előrejelzéseit meghaladva eléri a 6 GW-ot.
- (78) Az alábbiakban a 4. ábra a meglévő kapacitásmechanizmus keretében 2029-ig már beszerzett új gáz- és tárolókapacitás-mennyiségekre vonatkozó kapacitási kötelezettségeket ⁽²²⁾ tünteti fel.

4. ábra

A már lefolytatott aukciókon keresztül lekötött új kapacitáskötelezettségek

Forrás: Lengyelország Éghajlat- és Környezetvédelmi Minisztériuma

- (79) A beépített megújulóenergia kapacitás 2028-ra várhatóan közel 10 GW-tal, 2030-ra pedig további 8 GW-tal nő. Továbbá 2031 és 2040 között több mint 12,5 GW gáztüzelésű egység, 12,5 GW akkumulátoros tárolás, közel 35 GW megújuló energia és 3,3 GW atomerőmű várható (a kapacitásmechanizmust feltételező forgatókönyv esetén). Lengyelország jelzi, hogy az NRAA-ban megadott értékek összhangban állnak a megújuló energiára vonatkozó meglévő és tervezett rendszerekkel, és teljesülni fog a megújuló energia teljes részarányára vonatkozó indikatív nemzeti ütemterv villamosenergia-összetevőjében meghatározott megújulóenergia-részarány.
- (80) Az NRAA a keresletoldali válaszintézkedések bővülését is feltételezi. A meglévő kapacitásmechanizmus keretében lekötött kifejezett keresletoldali válaszkapacitás 2029-re eléri az 1 600 MW-ot, majd ezen a szinten stabilizálódik. Az explicit keresletoldali válasz mellett az értékelés további éveiben fokozatosan növekedni fog az implicit keresletoldali válasz. Az implicit keresletoldali válasznak részét képezi a hidrogéntermelésnek, a villamos energiából hőt előállító rendszereknek és az elektromos járműveknek köszönhető rugalmasság. 2030-ra az implicit keresletoldali válasz mintegy 500 MW kiváltását teszi lehetővé, amely 2033-ra eléri a mintegy 3 000 MW-ot, majd azt követően tovább nő. Ezek a mechanizmusok együttesen lehetővé fogják tenni, hogy a belföldi keresletnek akár 20 %-a is áthelyeződjön a csúcspórákról az alacsonyabb árakkal jellemezte időszakokra.
- (81) A fenti (76) preambulumbeközlésben ismertetett intézkedések mellett Lengyelország folytatni kívánja az alacsony kibocsátású létesítmények kiépítésének támogatását. A fő támogatási rendszerek a következők:
- egy legfeljebb 3 750 MW teljesítményű, a tervek szerint a 2030-as évek második felében működésbe lépő új atomerőmű építésére és üzemeltetésére vonatkozó program ⁽²³⁾,

⁽²²⁾ A kapacitási kötelezettség alacsonyabb az egységek beépített teljesítőképességénél, amely az adott évben várhatóan a piacon megjelenő egységekre vonatkozik.

⁽²³⁾ SA.109707 (2024/C) (korábbi 2024/N) számú állami támogatás – Lengyelország – Az első lengyelországi atomerőműre vonatkozó támogatási intézkedések.

- új, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységek (összesen 5 100 MW beépített kapacitás) 2028-ig történő kiépítését támogató program, amely lehetővé teszi a szénelapú távfűtési kazánok kiváltását olyan kapcsolt energiatermelő egységekkel, amelyek főként földgázt használnak ⁽²⁴⁾,
- megújulóenergia-programok többek között 3 000 MW szárazföldi szélenergia, 9 000 MW (fotovoltaikus) napenergia, 180 MW vízenergia, 300 MW mezőgazdasági biogáz, 660 MW biomassza- és biogáz-létesítmény telepítésének támogatására (2022 és 2027 között) ⁽²⁵⁾, valamint legfeljebb 10,9 GW tengeri szélenergia telepítésére (2025 és 2028 között) ⁽²⁶⁾,
- évente mintegy 3 100 GW biometán, ami körülbelül 50 létesítmény építését jelenti egy villamosenergia-egyenértékre átszámítva átlagosan 2,8 MW energiát termelő erőműhöz ⁽²⁷⁾.

- (82) Ami a szabályozási intézkedéseket illeti, Lengyelország folytatja végrehajtási tervének megvalósítását, amely öt területen tartalmaz villamosenergia-piaci reformokat: kiegyenlítő piac, keresletoldali válasz, kiskereskedelmi piac, hálózatbővítés és határkeresztező összeköttetések, valamint felosztási korlátok. A végrehajtási terv elfogadása óta Lengyelország folyamatosan valósítja meg a piaci reformokat, és az ezek végrehajtása terén elért eredményeket négy nyomkövetési jelentésben tette közzé. Például folyamatban van több beruházási projekt, mint a Mikułowa-Świebodzice vezeték második nyomvonalának kiépítése (400 kV), és elkezdődött az intelligens fogyasztásmérők telepítése a tervben meghatározott cél érdekében, hogy 2028-ra elérjék a végfelhasználók 80 %-át.
- (83) A végrehajtási terv keretében bejelentett reformok mellett a 3.3.3. szakaszban azonosított szabályozási és beruházási akadályok kezelése érdekében a lengyel hatóságok javasolják a megújulóenergia-ágazat szabályozási reformját, valamint a villamosenergia-hálózati csatlakozásokra vonatkozó szabályozási keret módosítását.
- (84) Ami a megújulóenergia-ágazatot illeti, a tervezett fő intézkedések célja a nettó számlázás vonzerejének fokozása a termelő-fogyasztók számára, az engedélyezési eljárás felgyorsítása, a 10H szabály eltörlése (amely szerint a szélerőmű és a lakóépületek között legalább a szélerőmű magasságának tízszeresét kitevő távolságot kell tartani), a villamosenergia-tárolóval rendelkező mikrolétesítmények elosztóhálózathoz való csatlakoztatásának előmozdítása, valamint a tengeri szélparkokba történő beruházások megvalósításának felgyorsítása és észszerűsítése. Lengyelország 2025-ben tervezi végrehajtani ezeket az intézkedéseket.
- (85) Ami a villamosenergia-hálózati csatlakozásokat illeti, Lengyelország egyszerűsített eljárások bevezetése révén javítani kívánja az átviteli és elosztó hálózatok fejlesztésének tervezését, és növelni kívánja a csatlakoztatható létesítmények számát. Ennek keretében olyan központosított online platformokat kívánnak létrehozni, amelyek rendszeresen frissített információkat nyújtanak a benyújtott kérelmekről és azok elbírálásának állásáról, illetve a csatlakozáshoz rendelkezésre álló kapacitásokról, továbbá a hálózati csatlakozási szerződésekbe bele kívánják foglalni a mérőföldkövek teljesítésére vonatkozó kötelezettséget. Lengyelország 2025-ben tervezi végrehajtani ezeket az intézkedéseket.
- (86) Továbbá, amint azt a mérőföldkövet tartalmazó terv is mutatja (lásd a 3. ábrát a (75) preambulumbekfejezésben), az eltérés lejártát követően Lengyelország továbbra is biztosítani fogja a szénelapú termelési kapacitások fokozatos felváltását alacsonyabb kibocsátású kapacitásokkal. Utóbbi kapacitásokat a meglévő kapacitásmechanizmuson és más támogatási rendszereken keresztül szerzik be vagy fogják beszerezni, és a rendszerbe piaci feltételek mellett fogják integrálni. Lengyelország ugyanakkor folytatja a végrehajtási tervében részletesen bemutatott reformok ⁽²⁸⁾ és a (83) preambulumbekfejezésben említett egyéb szabályozási intézkedések megvalósítását annak érdekében, hogy mind a köz-, mind a magánberuházások számára kedvező piaci feltételeket teremtsen.

⁽²⁴⁾ SA.51192 (2019/N) számú állami támogatás – Lengyelország – Kapcsolt energiatermelés támogatása és állami támogatás nyújtása; SA.52530 (2019/N) – Lengyelország – Az energiaigényes felhasználók kapcsolt energiatermelési díjainak mérséklése.

⁽²⁵⁾ SA.64713 (2021/N) számú állami támogatás – Lengyelország – A megújuló energiaforrások támogatási rendszerének meghosszabbítása.

⁽²⁶⁾ SA.55940 (2021/N) számú állami támogatás – Lengyelország tengeri szélenergia-programja.

⁽²⁷⁾ A javasolt megoldásokhoz a Bizottságnak jóvá kell hagynia az állami támogatást.

⁽²⁸⁾ Elérhető: <https://circabc.europa.eu/ui/group/8f5f9424-a7ef-4dbf-b914-1af1d12ff5d2/library/6184db18-c5ad-4c82-a2d3-1d2564e1a7a7/details>.

4. A NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓ SORÁN BEÉRKEZETT ÉSZREVÉTELEK

- (87) A (3) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint a Bizottság 2025. február 14. és 2025. március 17. között nyilvános konzultációt tartott a kérelemről. Egy észrevételt nyújtottak be.
- (88) A válaszadó megjegyzi, hogy a külföldi erőforrásoknak a meglévő kapacitásmechanizmus keretében szervezett aukciókon való részvételét az NRAA határozza meg. Az ACER e határozat 3.2.3. szakaszában említett véleményére hivatkozva a válaszadó azt állítja, hogy az NRAA alulbecsüli a lengyel kereslet kielégítéséhez szükséges külföldi források hozzájárulását. Ennek következtében az aukciókon korlátozott mennyiségű külföldi kapacitás vehet részt.
- (89) A válaszadó különösen azt állítja, hogy Lengyelország a kiegészítő aukciók volumenének meghatározására olyan képletet alkalmaz (lásd a fenti (35) preambulumbekkezdést), amely megakadályozhatja a külföldi források aukciókon való részvételét.
- (90) Ezen állításokra válaszul Lengyelország megjegyzi, hogy a szinkronprofilú övezetben elhelyezkedő egységek jogosultak voltak részt venni a 2027-es és az azt követő szállítási évekre vonatkozó fő aukciókon, valamint a 2025-ös és azt követő szolgáltatási évekre vonatkozó további aukciókon. A külföldi egységek egyéves szerződésekre jogosultak.
- (91) A kiegészítő aukciók tekintetében Lengyelország megerősíti, hogy a részvételre engedélyezett külföldi kapacitás-mennyiséget a fenti (10) és (35) preambulumbekkezdésben meghatározott paraméterekkel összhangban állapítják meg.
- (92) Lengyelország egyértelművé teszi, hogy e paraméterek a kiegészítő aukciók céljait tükrözik, nevezetesen a hiányzó kapacitás beszerzését, nem pedig azt, hogy a korábbi aukciókon már biztosított kapacitást még egyszer ugyanazon szállítási időszakra lekössék. Más különben túllépnék az import kapacitás maximális értékét, és a határokon átvitelő részvételre kínált mennyiség nagyobb lenne, mint amennyi a lengyel villamosenergia-rendszer megfelelőségéhez való hozzájárulás szempontjából szükséges.
- (93) Végezetül Lengyelország megjegyzi, hogy a 2025 második fele vonatkozásában tartott kiegészítő aukciók esetében a teljes kapacitás nyitva állt a külföldi részvétel előtt (szinkronprofil: 1 169 MW, Litvánia: 365 MW, Svédország: 593 MW).

5. A KÉRT ELTÉRÉS ÉRTÉKELÉSE

5.1. Jögalap

- (94) A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b), (2c) és (2d) bekezdésével összhangban a rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjától való eltérés akkor engedélyezhető, ha teljesülnek az említett pontokban meghatározott feltételek.

5.2. A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b) bekezdése

- (95) A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b) bekezdésének értelmében „a tagállamok kérhetik, hogy az a termelési kapacitás, amely 2019. július 4. előtt kezdte meg a kereskedelmi célú termelést, és amely esetében a fosszilis tüzelőanyagból származó szén-dioxid-kibocsátásnak a villamos energia 1 kWh-jára vetített értéke meghaladja az 550 grammot és a fosszilis tüzelőanyagból származó szén-dioxid-kibocsátás 1 telepített kW-re vetített éves átlagos értéke meghaladja a 350 kg-ot, az EUMSZ 107. és 108. cikkének való megfelelés függvényében a Bizottság által 2019. július 4. előtt jóváhagyott kapacitásmechanizmus keretében kivételesen leköthető legyen, vagy kifizetéseket vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat kaphasson 2025. július 1. után.”
- (96) A kért eltérés azokra a meglévő létesítményekre vonatkozna, amelyek túllépik a kibocsátási határértéket. Ezen erőművek termelési kapacitása kivételesen 2025. július 1. után leköthető lenne, vagy kifizetéseket vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat kapna (lásd a (27) preambulumbekkezdést), a meglévő kapacitás-mechanizmus keretében, amelyet a Bizottság 2018 februárjában az állami támogatási szabályok alapján hagyott jóvá (lásd az (5) preambulumbekkezdést).
- (97) Ez a határozat nem érinti az EUMSZ 107. és 108. cikkének való megfelelés értékelését.
- (98) A fentiekre tekintettel a villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b) bekezdése szerinti követelmények teljesülnek.

5.3. A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2c) bekezdése

(99) A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2c) bekezdése értelmében „a Bizottság értékeli a (2b) bekezdésben említett kérelemnek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében gyakorolt hatását. A Bizottság a (2d) bekezdésben említett jelentés értékelését követően megadhatja az eltérést, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

- a) a tagállam 2019. július 4-én vagy azt követően a 22. cikk szerint és a 2025. július 1. utáni szállítási időszakra vonatkozóan versenyeztetési ajánlattételi eljárást folytatott le, amelynek célja, hogy maximalizálja a 22. cikk (4) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelő kapacitásslátszolgáltatók részvételét;
- b) az e bekezdés a) pontjában említett versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében felkínált kapacitás mennyisége nem elegendő a 20. cikk (1) bekezdése alapján az adott ajánlattételi eljárás tárgyát képező szállítási időtartamra vonatkozóan a megfelelésséggel kapcsolatban azonosított aggály kezeléséhez;
- c) azt a termelési kapacitást, amely esetében a fosszilis tüzelőanyagból származó szén-dioxid-kibocsátásnak a villamos energia 1 kWh-jára vetített értéke meghaladja az 550 grammot, legfeljebb egyéves időszakra kötik le, illetve az legfeljebb egyéves időszakra kap kifizetéseket vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat, és az eltérés időtartamát meg nem haladó szállítási időtartamra vonatkozóan, és olyan további beszerzési eljárás keretében szerzik be, amely megfelel a 22. cikkben foglalt valamennyi követelménynek, kivéve az említett cikk (4) bekezdésének b) pontjában meghatározottakat, és kizárólag a megfelelésséggel kapcsolatban az e bekezdés b) pontjában említett aggály eloszlathatóságához szükséges kapacitásmennyiség erejéig.

Az e bekezdés szerinti eltérés 2028. december 31-ig alkalmazható, feltéve, hogy az eltérésben meghatározott feltételeket az eltérés teljes időtartama alatt betartják.”

5.3.1. 64. cikk (2c) bekezdés a) pont: Elsődleges aukciós folyamatok (fő és további aukciók)

(100) Lengyelország 2019. december 31. után elsődleges aukciókat tartott a 2025. július 1-jét követő szállítási időszakra (lásd a (22) és (26) preambulumbekendést).

A kibocsátási határértékeket teljesítő kapacitásslátszolgáltatók részvételének maximalizálása az elsődleges aukciókon

(101) Ezek az elsődleges aukciók nyitva álltak a Lengyelországban és a szomszédos tagállamokban található meglévő és új termelők, keresletoldali válaszfizetések, biztosító és tárolási rendszer-üzemeltetők előtt (lásd a (10) preambulumbekendést), és 2019. december 31-ét követően megakadályozták azon meglévő erőművek részvételét, amelyek nem teljesítették a kibocsátási határértéket (lásd a (8) preambulumbekendést).

(102) A kibocsátási határértéket teljesítő kapacitásegységek az elsődleges aukciós folyamatok során nem versenyeztek a kibocsátási határértéket nem teljesítő egységekkel. Ezenkívül a kibocsátási határértéket teljesítő kapacitásegységek hosszabb távú szerződéseket tudtak kötni mint a további vagy kiegészítő aukciókon részt vevő egységek, amelyek legfeljebb egy év időtartamra szerződhetek.

(103) A (17) preambulumbekendésben említett zöld bónusz további ösztönzést jelent az alacsony szén-dioxid-kibocsátású kapacitások elsődleges aukciókon való részvétele érdekében. Azonos pontszám elérése esetén az alacsonyabb kibocsátási tényezőkkel rendelkező kapacitásslátszolgáltatók egyértelműen előnyt élveznek a magasabb kibocsátási tényezőkkel rendelkezőkkel szemben, és a 450 gCO₂/MWh-nál kisebb kibocsátású kapacitásslátszolgáltatók a más kapacitásslátszolgáltatóknak odaítélt szerződéseknél hosszabb időre köthetnek szerződést.

(104) A 2025–2029-es szállítási évek tekintetében már lezajlott elsődleges aukciók eredményeként kézzelfoghatóan növekedtek a kibocsátási határértéket teljesítő lekötött kapacitások (pl. akkumulátoros tároló- és gáztüzelésű egységek) (lásd a (78) preambulumbekendést).

(105) Végetetül a kibocsátási határértéket teljesítő kapacitásegységek jogosultak lesznek a kiegészítő aukciókon való részvételre is (lásd a fenti (32) preambulumbekendést). Ezek az aukciókra csak akkor kerül sor, ha az elsődleges aukciókon nem sikerült lekötni a megfelelésséggel kapcsolatos aggályok kezeléséhez szükséges kapacitásmennyiséget (lásd a (27) preambulumbekendést).

- (106) A fentiek fényében megállapítható, hogy Lengyelország 2019. december 31. után több versenyeztetési ajánlattételi eljárást folytatott le 2025. július 1-jét követő szállítási időszakokra vonatkozóan, amelyek célja a villamosenergia-rendelet 22. cikkének (4) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelő kapacitászolgáltatók részvételének maximalizálása volt.

Az elsődleges aukciók megfelelése a villamosenergia-rendelet 22. cikkének

- (107) A Bizottság 2018. február 7-i állami támogatási határozatában jóváhagyta a lengyel kapacitásmechanizmus kialakítását. Az alábbi (108)–(120) preambulumbekkezdések azt vizsgálják, hogy az elsődleges aukció megfelel-e a villamosenergia-rendelet 22. cikkének.
- (108) A villamosenergia-rendelet 22. cikkének (1) bekezdése meghatározza azokat a konkrét kialakítási jellemzőket, amelyeknek a kapacitásmechanizmusoknak minden esetben meg kell felelniük⁽²⁹⁾, míg a 22. cikk (3) bekezdése a stratégiai tartalékoktól eltérő kapacitásmechanizmusokra, például a meglévő kapacitásmechanizmusra vonatkozó egyedi követelményeket állapít meg.
- (109) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének g) és h) pontja előírja, hogy a kapacitásslátszolgáltatók részvételére vonatkozó technikai feltételeket a kiválasztás előtt meg kell határozni, valamint a kapacitásmechanizmusnak nyitottnak kell lennie minden olyan erőforrás részvétele előtt, amely képes az elvart műszaki teljesítmény nyújtására, ideértve az energiatárolást és a keresleti oldali szabályozást is. A 2019. december 31. után lefolytatott versenyztetéses ajánlattételi eljárásokra vonatkozó előminősítési követelményeket a kiválasztási eljárás előtt meghatározták (lásd a (11) preambulumbekkezdést), és a folyamatok nyitottak voltak a Lengyelországban található meglévő és új termelők, keresletoldali válaszlntézkedéseket végző üzemeltetők és tárolási rendszer-üzemeltetők részvétele, valamint a külföldi kapacitások előtt (lásd a (10) preambulumbekkezdést). Emellett a pályázati feltételek (lásd a (10) preambulumbekkezdést), az átfutási idők (lásd a (12) preambulumbekkezdést) és a szerződéses futamidők (lásd a (15), (16) és (18) preambulumbekkezdést) figyelembe veszik a potenciális kapacitásslátszolgáltatók sajátosságait a különböző technológiák, valamint az új és a meglévő kapacitások közötti egyenlő versenyzfeltételek biztosítása érdekében.
- (110) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének d) és f) pontja előírja, hogy a kapacitásslátszolgáltatókat átlátható és megkülönböztetésmentes, és versenyzalapú eljárás keretében kell kiválasztani, és díjazásukat versenyzalapú eljárás eredményeként kell meghatározni. A meglévő kapacitásmechanizmus keretében a kapacitásslátszolgáltatókat aukció útján választják ki. Az aukciók paraméterei nyilvánosan hozzáférhetők, és azokat jóval az aukciók előtt meghatározzák (lásd a (11) és (13) preambulumbekkezdést). A (11) és (13) preambulumbekkezdésben említett részvételi jogosultsági kritériumok és egyéb kialakítási jellemzők biztosítják, hogy az aukciók megkülönböztetésmentesek és versenyzalapúak legyenek. Az aukció lefele litaláló, megkülönböztető árú árverés, amely akkor zárul le, amikor megtalálják a legalacsonyabb árat, amelyen a kereslet kielégíti a kínálatot (lásd a (13) preambulumbekkezdést).
- (111) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy a kapacitásmechanizmusok nem idézhetnek elő indokolatlan piactorzulásokat, és nem korlátozhatják az övezetközi kereskedelmet. A meglévő kapacitásmechanizmus csak a rendelkezésre állást, nem pedig a ténylegesen előállított villamos energiát ellentételezi (lásd a (9) preambulumbekkezdést), és a versenyzalapú elosztási folyamat biztosítja, hogy a kapacitáslátszpiac által termelt bevételek a szükséges minimumra korlátozódjanak, és lehetővé tegyék, hogy a nagykereskedelmi piac megfelelő ár- és beruházási jelzéseket adjon. Ezenkívül a versenyztetéses ajánlattételi eljárás nyílt és megkülönböztetésmentes (lásd a (11) és (13) preambulumbekkezdést).
- (112) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének e) és i) pontja értelmében a kapacitásmechanizmusoknak ösztönözniük kell a kapacitásslátszolgáltatókat, hogy a hálózat várható leterheltsége esetén rendelkezésre álljanak, és megfelelő szankciókat kell alkalmazniuk azon kapacitásslátszolgáltatókkal szemben, amelyek nem állnak rendelkezésre a rendszerterhelési csúcsok idején.
- (113) A meglévő kapacitásmechanizmus keretében a kapacitásslátszolgáltatók kifizetésben részesülnek annak érdekében, hogy a hálózat várható leterheltsége idején rendelkezésre álljanak, és szankciókkal sújthatók, ha ilyenkor nem állnak rendelkezésre (lásd a (9) és (20) preambulumbekkezdést).

⁽²⁹⁾ Az említett cikk szerint a kapacitásmechanizmusokra nézve az alábbiaknak kell teljesülniük: b) nem idézhetnek elő indokolatlan piactorzulásokat, és nem korlátozhatják az övezetközi kereskedelmet, c) a megfelelőségi aggályok kezeléséhez szükséges mértéket nem haladhatják meg, d) a kapacitásslátszolgálatokat átlátható és megkülönböztetésmentes módon, versenyalapú eljárás keretében választják ki, e) ösztönzik a kapacitásslátszolgálatokat, hogy a hálózat várható leterheltsége idején rendelkezésre álljanak, f) biztosítják, hogy a díjazás meghatározása versenyalapú eljárás eredménye legyen, g) a kapacitásslátszolgálatok részvételére vonatkozó műszaki feltételeket a kiválasztás előtt meghatározzák, h) nyitottak minden olyan erőforrás részvétele előtt, amely képes az elvárt műszaki teljesítmény nyújtására, ideértve az energiatárolást és a keresleti oldali szabályozást is, valamint i) megfelelő szankciókat alkalmaznak azon kapacitásslátszolgálatokkal szemben, amelyek nem állnak rendelkezésre hálózati leterheltség idején.

- (114) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (1) bekezdésének c) pontja előírja, hogy a kapacitásmechanizmusok nem haladhatják meg a megfelelőségi aggályok kezeléséhez szükséges mértéket. A fenti (14) preambulumbekkezdésben ismertetett módszertan biztosítja e követelmény teljesülését, mivel: a) a megfelelőségi aggályt az alapján állapítják meg, hogy a fogyasztók hajlandók-e fizetni a kapacitásért (az aukcióra bocsátandó kapacitásmennyiséget a megbízhatósági standard határozza meg), és b) a megfelelőségi aggály elosztatásához szükséges kapacitásmennyiséget a kapacitás várható rendelkezésre állásának figyelembevételével, az átvitelirendszer-üzemeltető javaslata alapján és a nemzeti szabályozó hatóság bevonásával határozzák meg.
- (115) A villamosenergia-rendelet 22. cikke (3) bekezdésének való megfelelést illetően a Bizottság megjegyzi, hogy az elosztási folyamat kompetitív jellege (lásd a (10), (11) és (13) preambulumbekkezdést) és az aukciós görbe kialakítása (lásd a (14) preambulumbekkezdést) biztosítja, hogy az aukciós elszámolóár az a) pontban foglalt követelményekkel összhangban a nullához tartson, amennyiben elegendő kapacitás van jelen a piacon. A meglévő mechanizmus továbbá egy másodlagos piacot is magában foglal annak biztosítása érdekében, hogy a kapacitáskötelezettségek a c) ponttal összhangban átruházhatók legyenek a jogosult kapacitásszolgáltatók között. A fenti (113) preambulumbekkezdésben meghatározott okok miatt teljesül a b) pontban foglalt követelmény, miszerint a kapacitásmechanizmus a részt vevő erőforrásokat csak a rendelkezésre állásukért díjazza és biztosítja, hogy a díjazás ne befolyásolja a kapacitásszolgáltató arra vonatkozó döntését, hogy termeljen-e vagy sem.
- (116) A fenti preambulumbekkezdésekben kifejtett okokból az elsődleges aukciók összhangban vannak a villamosenergia-rendelet 22. cikkének (1) és (3) bekezdésével.
- (117) A villamosenergia-rendelet 22. cikkének (4) bekezdése a kibocsátási határértékre és a szén-dioxid költségvetési határértékre vonatkozó követelményeket állapít meg. Lengyelország kibocsátási határértéket vezetett be, és megakadályozta a kibocsátási határértéket meghaladó kibocsátást, meglévő létesítmények részvételét a 2019. december 31. után lebonyolított aukciókon (lásd a (8) preambulumbekkezdést). Ezért a 2019. december 31. után a 2025 utáni szállítási évekre vonatkozóan tartott elsődleges aukciók megfelelnek a villamosenergia-rendelet 22. cikke (4) bekezdésének.
- (118) A villamosenergia-rendelet 22. cikkének (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a villamosenergia-rendelet IV. fejezetének való megfelelés nem érinti a 2019. december 31-ig kötött kötelezettségvállalásokat vagy szerződéseket.
- (119) A Bizottság megjegyzi, hogy a 2019. december 31. előtt több évre megkötött kapacitásmegállapodások (lásd a (16) preambulumbekkezdést), amelyek jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmaznak, beleértve a kibocsátási határértéket nem teljesítő termelésre vonatkozóan is, a villamosenergia-rendelet 22. cikkének (5) bekezdésével összhangban biztosítottak.
- (120) A fenti megfontolásokra tekintettel a 64. cikk (2c) bekezdésének a) pontjában foglalt feltételek teljesítettnek tekinthetők.
- 5.3.2. 64. cikk (2c) bekezdés b) pont: *Elsődleges aukciós folyamatok – a kapacitásmennyiség nem elegendő a megfelelőséggel kapcsolatos aggályok elosztatásához*
- (121) A villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének b) pontja értelmében az eltérés engedélyezésének feltétele, hogy az ugyanazon bekezdés a) pontjában említett versenyeztetési ajánlattételi eljárás során felkínált kapacitásmennyiség nem elegendő az ajánlattételi eljárás által lefedett szállítási időszakra vonatkozó megfelelőségi aggályok elosztatására. A megfelelőségi aggály azonosítására a villamosenergia-rendelet 20. cikkének (1) bekezdése szerint kerül sor.

5.3.2.1. Az NRAA által azonosított megfelelőségi aggályok

- (122) A villamosenergia-rendelet 20. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok a 23. cikk szerinti európai szintű erőforrás-megfelelőségi értékelés alapján kötelesek nyomon követni területükön az erőforrások megfelelőségét. Az európai erőforrás-megfelelőségi értékelés kiegészítéseként a tagállamok a villamosenergia-rendelet 24. cikke értelmében nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelést is lefolytathatnak. A villamosenergia-rendelet 24. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelésnek regionális hatályúnak kell lennie, és a villamosenergia-rendelet 23. cikkének (3) bekezdésében és különösen 23. cikke (5) bekezdésének b)–m) pontjában említett módszertanon kell alapulnia.

- (123) A villamosenergia-rendelet 24. cikkének (1) bekezdésének értelmében a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelésnek megfelelő központi referencia-forgatókönyveken kell alapulnia. A villamosenergia-rendelet 24. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a tagállamok a megfelelőség értékelése során a nemzeti villamosenergia-kereslet és -kínálat sajátosságaihoz kapcsolódó érzékenységeket is figyelembe vehetnek. Amint azt az ERAA-módszertan 3. cikkének (6) bekezdése megállapítja, ezek az érzékenységek a feltételezések változásainak széles körét fedhetik le a teljes vizsgált földrajzi területen, ideértve a bemeneti adatokra, például a beépített teljesítőképességre, az övezetközi kapacitások eltéréseire, valamint a gazdasági életképességi értékelésben azonosított beruházások megalapozottságának eltérő értékeléseire vonatkozó különböző feltételezéseket.
- (124) A villamosenergia-rendelet 24. cikkének (3) bekezdése értelmében, amennyiben az NRAA olyan megfelelőségi aggályt tár fel, amelyet az ERAA nem tárt fel, az NRAA-ba bele kell foglalni a két értékelés közti eltérés indokolását, beleértve az alkalmazott érzékenységek és az azok alapjául szolgáló feltevések részleteit. Az NRAA-t közzé kell tenni és véleményezésre be kell nyújtani az ACER-nek. Az ACER véleményében meg kell vizsgálni, hogy a két értékelés közötti eltérések indokoltak-e.
- (125) Az NRAA képezi a lengyel átvitelrendszer-üzemeltető által végzett legutóbbi megfelelőségi értékelést. Lengyelország az NRAA alapján azonosította a (27) preambulumbekzdésben említett megfelelőségi aggályt, és az NRAA alapján indokolja a kért eltérés szükségességét. Bár az NRAA a 2025 és 2040 közötti időszakot fedi le, az e határozatban megfogalmazott értékelés a kért eltérés szempontjából releváns időszakra összpontosít (2025–2028).
- (126) Míg a 2023. évi ERAA a kért eltéréssel érintett évekre vonatkozóan nem talált megfelelőségi aggályokat, a 2024. évi ERAA 2026-ra és 2028-ra vonatkozóan megfelelőségi aggályokat tárt fel. Bár a 2024. évi ERAA jóváhagyása vagy módosítása az ACER által még folyamatban van, az értékelés alapjául szolgáló adatok a rendszerrel kapcsolatos legújabb fejleményeken és az elérhető legfrissebb információkra épülnek, és alátámasztják az NRAA azon következtetését, hogy a kért eltéréssel érintett időszak vonatkozásában megfelelőségi aggály áll fenn.
- (127) A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a megfelelőséggel kapcsolatos aggályok nagyságrendjét tekintve eltérőek a vélemények. Az ACER készített véleményt az NRAA-ról, a 3.2.3. szakaszban fent leírtak szerint. E véleményében a testület a 2023. évi ERAA-val hasonlítja össze az NRAA-t, mivel még nem hagyta jóvá a 2024. évi ERAA-t. Azonban az ACER nem számszerűsíti a vélemények különbözőségéből adódó következményeket sem a LOLE vagy az EENS, sem pedig a termelés megfelelőségének biztosításához szükséges kapacitásmennyiség tekintetében.
- (128) Ami a kapacitásforrásokra vonatkozó feltételezések tekintetében az NRAA és a 2023. évi ERAA között mutatkozó különbségeket illeti, az ACER ezeket indokoltaknak találta (lásd az (52) preambulumbekzdést).

A kapacitásforrásokra vonatkozó feltételezések különbségei

- (129) A villamosenergia-rendelet 23. cikke (5) bekezdésének d) pontja értelmében az ERAA-nak és az NRAA-knak megfelelő módon figyelembe kell venniük minden meglévő és lehetséges jövőbeli erőforrás hozzájárulását. Továbbá az ERAA-módszertan 5. cikkének (10) bekezdése értelmében az ERAA-hoz és az NRAA-khoz használt gazdasági adatoknak összhangban kell lenniük a legutóbbi CONE-tanulmányban használt legfrissebb rendelkezésre álló legjobb becsléssel, a megfelelőségi mérőszámok kiszámításának módszertanában meghatározottak szerint.
- (130) A Bizottság egyetért az ACER értékelésével a kapacitásforrásokra vonatkozó feltételezések tekintetében, és úgy véli, hogy az NRAA módosításai észszerű aktualizálásokat jelentenek, amelyek a legutóbbi nemzeti CONE-tanulmányon vagy a legfrissebb rendelkezésre álló információkon alapulnak ⁽³⁰⁾.

A kapacitásforrások modellezésének különbségei

- (131) Ami a kapacitásforrások modellezésével kapcsolatosan az NRAA és a 2023. évi ERAA között mutatkozó különbségeket illeti, az ACER nem tudta megítélni, hogy ezek indokoltak-e (lásd az (52) preambulumbekzdést). Az ACER azonban megjegyzi, hogy az NRAA-ban alkalmazott változtatások együttes kombinációja következtében több kapacitás lép ki a rendszerből, és a megfelelőséggel kapcsolatos kockázatok potenciálisan erősödhetnek.

⁽³⁰⁾ A meglévő széntüzelésű erőművek állandó működési költségeire, a keresletoldali válaszra és a tárolókapacitásra, valamint az atom-, szél- és napenergia-termelésre vonatkozó feltételezésekhez nemzeti szintű költségbecsléseket alkalmaztak. A potenciális új belépő technológiák költségeinek becslésére a legutóbbi CONE-tanulmány szolgált.

- (132) A villamosenergia-rendelet 23. cikke (5) bekezdésének b) pontja értelmében az erőforrás-megfelelőségi értékeléseknek gazdasági értékelést kell tartalmaznia a termelőeszközök termelésből való kivonásának, szünetelésének és új termelőeszközök rendszerbe állításának valószínűségével összefüggésben.
- (133) A Bizottság megjegyzi, hogy az erőforrások gazdasági életképességi értékelésének az NRAA-ban történő modellezése eltér az ERAA-ban alkalmazott modelltől. Az említett különbségeket eredményező feltételezések közül nem mindegyiket támasztották alá megfelelően az NRAA-ban, illetve a 3.2.4. szakaszban említett jelentésben. A Bizottság különösen megjegyzi a gazdasági életképességi értékelést illetően, hogy az NRAA-ban a gazdasági döntések szimulációja egyetlen naptári év alapján, elszigetelten történik, és nem veszik figyelembe a jövőbeli bevételeket. Ezzel szemben a bevett gazdasági gyakorlat szerint a termelők és a befektetők gazdasági döntései jellemzően a hosszabb időszakra előre jelzett költségeken és bevételeken alapulnak.
- (134) A Bizottság megjegyzi, hogy az NRAA abból indul ki, hogy az erőművek nagyobb részét januárban karbantartják, egy olyan hónapban, amikor a leggyakrabban fordulnak elő hiányesemények. Ez csökkenti az erőforrások rendelkezésre állását, és ezáltal befolyásolja a megfelelőségi kockázatot.
- (135) A gazdasági döntések egyetlen évre kalkulált költségeken és bevételeken alapuló szimulálása nincs összhangban a bevett gazdasági gyakorlattal, mivel egyes erőművek esetében idő előtti piaci kivonuláshoz vezethet, holott az eszköz gazdaságilag hasznos élettartama alatt akár nyereségesek is lehetnének. Lengyelország továbbá nem nyújtott be elegendő bizonyítékot az erőművek karbantartási ütemtervére vonatkozóan. Ezért annak érdekében, hogy az NRAA ezen elemei összhangba kerüljenek a villamosenergia-rendelettel és az ERAA módszertanával, az NRAA keretében az energiatermelő eszközök termelésből való kivonásának, szünetelésének és új termelőeszközök rendszerbe állításának valószínűségét nem csak egyetlen év, hanem egy tízéves időszak becsült bevételei és költségei alapján kell megbecsülni. Lengyelországnak továbbá a karbantartási ütemtervre vonatkozó feltételezéseket tényleges karbantartási tervek alapján kell megindokolnia, és ismertetnie kell azok viszonyulását az NRAA-ban alkalmazott becslésekhez, annak bizonyításul, hogy a lengyel erőműpark sajátos nemzeti jellemzőjéről van szó.
- (136) Az NRAA azt feltételezi, hogy a kapacitásmechanizmus nélkül keresletoldali választ végző, tároló létesítmények és gáztüzelésű erőművek nem lépnének a piacra 2025 és 2028 között.
- (137) Ezek a feltételezések a keresletoldali válasz tekintetében összhangban vannak a 2023. évi ERAA-val. Azonban a 2023. évi ERAA becslése szerint az akkumulátorok 2025–2028. között, a gáztüzelésű erőművek pedig 2028-ban fognak a piacra belépni. Amint azt az ACER véleménye is elismeri, az NRAA-ban szereplő, az új gáztüzelésű erőművek piacra lépésére vonatkozó feltételezés észszerű aktualizálást jelent, mivel a lengyel NRAA-t a 2023. évi ERAA után véglegesítették. Ezenkívül a gáztüzelésű erőművek piaci alapon történő üzembe helyezése a kért eltéréssel érintett években (2025–2028) meglehetősen valószínűtlen, figyelembe véve az átfutási időt, valamint az építési engedélyek és a hálózati csatlakozási jóváhagyások megszerzéséhez szükséges eljárások hosszadalmasságát. Ugyanezek a megfontolások vonatkoznak az új tárolási létesítményeknek a kért eltérés időszakában történő belépésére is.

Az övezetközi forgalomra vonatkozó feltételezések különbségei

- (138) Ami az övezetközi forgalomra vonatkozó feltételezések tekintetében a lengyel NRAA és a 2023. évi ERAA között mutatkozó különbségeket illeti, az ACER ezeket nem tartja indokoltnak (lásd az (52) preambulumbekendést).
- (139) A villamosenergia-rendelet 23. cikke (5) bekezdésének d) pontja úgy rendelkezik, hogy az ERAA módszertanának (amelyet az NRAA-knak is követniük kell) megfelelő módon figyelembe kell vennie minden erőforrás hozzájárulását, beleértve az importot és az exportot is, valamint azoknak a rendszer rugalmas működéséhez való hozzájárulását.
- (140) Míg a 2023. évi ERAA regionális megközelítést alkalmaz és kifejezetten több ajánlattételi övezetet modellez, a lengyel NRAA nem számol kifejezetten külföldi ajánlattételi övezetekkel. Következésképpen korlátozott láthatóságot biztosít a szomszédos országok keresletének és kínálatának. Ezenkívül az NRAA egyszerűsített módon veszi figyelembe az import kapacitások hozzájárulását a megfelelőséghez, és egyáltalán nem veszi figyelembe az exportot. Az importra és exportra vonatkozó ezen feltételezések következtében előfordulhat, hogy az NRAA nagyobb megfelelőségi aggályokat azonosít, mint az ERAA.
- (141) Ami az importot illeti, az NRAA a téli értékek egyszerűsített átlagát alkalmazza (ebben az időszakban valószínűleg egyidejűleg jelentkezik szűkösség a régióban és korlátozott a Lengyelországba irányuló bevétel), méghozzá az egész év tekintetében, holott nyáron jellemzően magasabb az import.

- (142) Lengyelország szerint az importtal kapcsolatos feltételezések különbözőségét egy olyan megközelítés alkalmazása indokolja, amely véleménye szerint összhangban van a határokon átvitel részvétel meghatározásának módszertanával (a villamosenergia-rendelet 26. cikke (11) bekezdésének a) pontja) (lásd az (55) preambulum-bekezdést). Ez a módszertan azonban csak annak meghatározására használható, hogy a megfelelőségi értékelés elvégzését követően mennyi külföldi kapacitás vehet részt a kapacitásmechanizmusban.
- (143) Ezzel együtt az év során nem szolgáltatott villamos energia becsült óránkénti eloszlása releváns a kapacitásaukciók méretezése szempontjából. Tekintettel az egyidejűleg fennálló szűkösség eseteire, Lengyelország a kapacitásaukciókon keresztül beszerzendő mennyiségek meghatározásakor figyelembe vehetné ezt az eloszlást.
- (144) Ami az exportra vonatkozó feltételezéseket illeti, az NRAA az eltéréssel érintett évekre vonatkozóan nulla MW-ra becsüli az exportot. Ez a feltételezés befolyásolja az exportból származó bevételeket, és így hatással lehet a létesítmények leszerelésére irányuló döntésekre. Az NRAA exportra vonatkozó feltételezéseit sem az NRAA, sem a 3.2.4. szakaszban említett jelentés nem támasztja alá megfelelően bizonyítékokkal vagy modellezési eredményekkel. Ezért a Lengyelország által a jövőben exportálandó villamos energia mennyiségének becslését modellezés és észszerű feltételezések – például az ERAA-ban rendelkezésre álló adatkészlet – alapján kell végezni.
- (145) A fenti elemzés alapján a Bizottság megállapítja, hogy a villamosenergia-rendelet 20. cikke (1) bekezdésének való megfelelés biztosítása érdekében a megbízhatósági standardnak való megfeleléshez szükséges kapacitás mennyiségét újra kell számítani egy aktualizált NRAA alapján. Az NRAA keretében különösen:
- a) a Lengyelország által a jövőben exportálandó villamos energia mennyiségét modellezés eredménye és észszerű feltételezések alapján kell megbecsülni; valamint
 - b) a termelőeszközök termelésből való kivonásának, szünetelésének és új termelőeszközök rendszerbe állításának valószínűségét nem csak egyetlen év, hanem egy tízéves időszak becsült bevételei és költségei alapján kell megbecsülni; továbbá
 - c) a karbantartási ütemtervre vonatkozó feltételezéseket tényleges karbantartási tervek alapján kell megindokolni, és ismertetni kell azok viszonyulását az NRAA-ban alkalmazott becslésekhez, annak bizonyításul, hogy a lengyel erőműpark sajátos nemzeti jellemzőjéről van szó.

5.3.2.2. A kapacitásmennyiség nem elegendő a megfelelőséggel kapcsolatos aggályok eloszlásához

- (146) A (27) preambulumbekezdésben foglaltak szerint az adott szállítási időszakra vonatkozó kiegészítő aukcióra akkor kerülne sor, amikor a kiegészítő kapacitás iránti igény a nemzeti erőforrás-megfelelőségi értékelés eredményei alapján indokolt, feltéve, hogy a következő feltételek teljesülnek:
- az adott szállítási időszakra vonatkozó elsődleges (fő és további) aukciók lezárultak, és
 - az elsődleges (fő és további) aukciók nem vezettek az adott szállítási időszakban a megbízhatósági standard teljesítéséhez elegendő kapacitásmennyiség lekötéséhez, így nem oszlatták el a villamosenergia-rendelet 20. cikkének (1) bekezdése szerint azonosított, az erőforrások megfelelőségével kapcsolatos aggályokat.
- (147) Az NRAA alapján Lengyelország a fenti 1. táblázat szerint megadta az eltéréssel érintett években (2025–2028) a megbízhatósági standard teljesítéséhez szükséges teljes kapacitáskötelezettséget. Lengyelország a 2025–2028-as szállítási évekre vonatkozó fő aukciók, valamint a 2025-ös és 2026-os szállítási évekre vonatkozó további aukciók révén már kötött le kapacitást. A 2027-es és 2028-as szállítási évre vonatkozó további aukciókra még nem került sor, mivel ezen aukciókra a szállítási időszakot megelőző évben kerül sor (lásd a (12) preambulumbekezdést). Amint a 2. táblázat is mutatja, az ezeken az aukciókon lekötött kapacitás nem elegendő az összes előírt kapacitási kötelezettség teljesítéséhez.
- (148) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének b) pontja szerinti eljárási követelmény teljesül, mivel Lengyelország megerősítette, hogy kiegészítő aukciókra csak az elsődleges aukciók lezárását követően kerül sor, és csak abban az esetben, ha ezen aukciókon nem sikerült elegendő kapacitást lekötni az említett aukciós eljárások által lefedett szállítási időszakra vonatkozóan az NRAA által azonosított megfelelőségi aggályok kezeléséhez.
- (149) A fentieknek megfelelően azonban az NRAA-t a (145) preambulumbekezdésben leírtak szerint aktualizálni kell.

- (150) Ezenkívül a lengyel szabályozó hatóságnak ellenőriznie kell, hogy az aktualizált NRAA szerint beszerzendő kapacitás teljes mennyisége indokolt-e és különösen, hogy a mennyiség tükrözi-e az egyidejű szükség esetén fennálló rendszerigényeket.

5.3.3. 64. cikk (2c) bekezdés c) pont: Kiegészítő aukciók

- (151) A (31) preambulumbekkezdésben említettek szerint Lengyelország megerősítette, hogy a kiegészítő aukciókra az elsődleges aukciókkal megegyező kialakítási feltételek szerint kerül sor, a fenti 2. szakaszban leírtak szerint, a (31) preambulumbekkezdésben ismertetett alábbi elemek kivételével: i. részvételi jogosultsági kritériumok, ii. az aukciók gyakorisága, iii. a beszerzendő kapacitásmennyiség meghatározására szolgáló képlet, és iv. a szerződés időtartama.
- (152) Ami a kiegészítő aukciók azon kialakítási jellemzőit illeti, amelyek nem térnek el az elsődleges aukciókétól, a Bizottság hivatkozik a fenti (108)–(116) preambulumbekkezdésekben foglalt megfontolásokra, és úgy véli, hogy azok megfelelnek a villamosenergia-rendelet 22. cikkében foglalt vonatkozó követelményeknek, az e cikk (4) bekezdésének b) pontjában meghatározottak kivételével.

5.3.3.1. Részvételi jogosultsági kritériumok

- (153) A kiegészítő aukciókon szélesebb kör jogosult részt venni, mint az elsődleges aukciókon, mivel a kiegészítő aukciók nyitva állnak azon meglévő erőművek előtt is, amelyek nem teljesítik a villamosenergia-rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott kibocsátási határértéket. A Bizottság megjegyzi, hogy ez képezi a kérelmezett eltérés egyik elemét, és összhangban van a villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b) bekezdésével.
- (154) A kiegészítő aukción történő, határokon átvitelő részvételt illetően a Bizottság megjegyzi, hogy a külföldi kapacitás-szolgáltatók ugyanazon eljárás szerint vehetnek részt a kiegészítő aukciókon mint az elsődleges aukciókon, a (10) preambulumbekkezdésben ismertetettek szerint. A kiegészítő aukción felkínált mennyiséget úgy számítják ki, hogy a külföldi kapacitások részvételére rendelkezésre álló maximális import kapacitásból (amelyet az ACER határokon átvitelő részvételre vonatkozó módszertanával összhangban számítanak ki) levonják a külföldi résztvevők számára elsődleges aukción már kiosztott kapacitásmennyiséget.
- (155) mivel a külföldi kapacitások részvételére rendelkezésre álló maximális import kapacitás becslést kínál arra vonatkozóan, hogy a külföldi kapacitás milyen mértékben járulhat hozzá a termelés megfelelőségéhez a hálózat leterheltsége esetén, egy adott kapacitás nem osztható ki kétszer ugyanarra a szállítási időszakra az elsődleges és a kiegészítő aukciós folyamatokon keresztül.
- (156) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kiegészítő aukciókon való, határokon átvitelő részvételre felkínált kapacitásmennyiség kiszámítására alkalmazott képlet megfelelő.

5.3.3.2. Az aukciók gyakorisága

- (157) Ami az elsődleges és a kiegészítő aukciók gyakorisága közötti különbségeket illeti, a Bizottság hivatkozik az 5.3.2.2. szakaszban ismertetett érvelésre, amit megfelelőnek tart, mivel a kiegészítő aukciókra csak az elsődleges aukciók lezárását követően kerül sor, és csak abban az esetben, ha az elsődleges aukciók révén nem sikerült elegendő kapacitást lekötni az NRAA által ezen aukciókkal lefedett szállítási időszakra vonatkozóan azonosított megfelelőségi aggályok kezeléséhez.

5.3.3.3. A szerződés időtartama és a szállítási időszak hossza

- (158) A villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének c) pontja értelmében a kibocsátási határértéket meghaladó kibocsátású kapacitás leköthető, illetve kifizetésekben vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokban részesülhet legfeljebb egy évre, az eltérés időtartamát meg nem haladó szállítási időszakra.
- (159) Azok a termelőegységek, amelyek nem teljesítik a kibocsátási határértéket, legfeljebb egy évre szóló szerződéseket köthetnek (lásd a (28) preambulumbekkezdést). A kiegészítő aukciók révén hat hónapra (2025 második fele) vagy egy évre (2026, 2027 vagy 2028) köthetnek szerződést.

(160) Az éves szerződések nem haladhatják meg a kérelmezett eltérés időtartamát, amely 2028. december 31-ig tart. Következésképpen a kapacitáskifizetésekre legkésőbb 2028 végéig kerülhet sor (lásd a (37) preambulumbekendést).

(161) Ezért a szerződés időtartama és a szállítási időszak hossza összhangban van a villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének c) pontjában meghatározott követelményekkel.

5.3.3.4. A megfelelőséggel kapcsolatos aggályok eloszlathához szükséges kapacitásmennyiség

(162) A villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének c) pontja csak az ugyanazon bekezdés b) pontjában említett megfelelőségi aggály eloszlathához szükséges kapacitásmennyiség erejéig írja elő a kapacitás további aukciós eljárás keretében történő beszerzését.

(163) Lengyelország megerősítette, hogy amennyiben az NRAA eredményei azt mutatják, hogy kiegészítő aukciókra van szükség, ezek az aukciók a megbízhatósági standard teljesítéséhez szükséges kapacitásmennyiség beszerzésére korlátozódnak, a fenti (35) preambulumbekendésben meghatározott képlettel összhangban ⁽³¹⁾.

(164) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének c) pontja szerinti eljárási követelmény teljesül, mivel a (35) preambulumbekendésben meghatározott képlet biztosítja, hogy a kiegészítő aukciók révén csak a megfelelőségi aggály kezeléséhez szükséges kapacitásmennyiségre kötnék szerződést.

(165) Az NRAA-t azonban a (145) preambulumbekendésben leírtak szerint aktualizálni kell, és azt a nemzeti szabályozó hatóságnak a (150) preambulumbekendésben leírtak szerint felül kell vizsgálnia.

5.4. Az eltérés iránti kérelmet kísérő jelentés értékelése, beleértve a kérelmezett eltérésnek az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatását

(166) A 64. cikk (2c) bekezdése értelmében „a Bizottság értékeli a (2b) bekezdésben említett kérelemnek az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében gyakorolt hatását. A Bizottság a (2d) bekezdésben említett jelentés értékelését követően megadhatja az eltérést”.

(167) A villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2d) bekezdése szerint az eltérésre irányuló kérelemhez csatolni kell a tagállam jelentését, amelynek tartalmaznia kell a következőket:

- a) az eltérés üvegházhatásúgáz-kibocsátásra, valamint a megújuló energia használatára, a fokozott rugalmasságra, az energiatárolásra, az elektromos közlekedésre és a keresletoldali válaszfűtőkezdésekre való átváltoztatásra gyakorolt hatásának értékelése;
- b) a (2b) bekezdésben említett termelési kapacitás kapacitásmechanizmusokban való részvételéről az eltérés lejártának időpontjáig történő átváltoztatásra vonatkozó, mérőkövetkeztetést tartalmazó terv, beleértve a szükséges helyettesítő kapacitásnak a megújuló energia teljes részarányára vonatkozó, az indikatív nemzeti ütemtervvel összhangban történő beszerzésére vonatkozó tervet, valamint a (2c) bekezdés a) pontjában említett versenyztetési ajánlattételi eljárás során az elégséges ajánlatok hiányát okozó beruházási akadályok értékelését.

(168) A Lengyelország által benyújtott jelentés a 64. cikk (2d) bekezdésében felsorolt valamennyi elemet tartalmazza. Nevezetesen, Lengyelország benyújtotta a következőket:

- az eltérés üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatásának értékelése (lásd az (56)–(61) preambulumbekendéseket),
- az energetikai átváltoztatásra gyakorolt hatás értékelése (lásd a (62)–(66) preambulumbekendést),
- a beruházási akadályok értékelése a minisztérium és a nemzeti szabályozó hatóság által végzett felmérések alapján (lásd a (67)–(71) preambulumbekendéseket), valamint
- a kibocsátási határértéket nem teljesítő kapacitásnak a meglévő kapacitásmechanizmusban való részvételéről történő átváltoztatásra vonatkozó terv (lásd a (72)–(85) preambulumbekendéseket).

⁽³¹⁾ A 2025–2028-as szállítási évekre vonatkozó kiegészítő aukciókra vonatkozó becsült célkapacitás vonatkozásában lásd a fenti (36) preambulumbekendést.

- (169) A jelentésben Lengyelország az eltérés üvegházhatásúgáz-kibocsátásra gyakorolt hatásának értékeléséhez összehasonlítja az NRAA-ban bemutatott két forgatókönyvet: a kibocsátási határértéket nem teljesítő kapacitásokra vonatkozóan kérelmezett eltérést feltételező forgatókönyvet, és azt a forgatókönyvet, amely szerint a kérelmezett eltérést nem alkalmazzák.
- (170) A Bizottság megjegyzi, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás magasabb a kérelmezett eltérés alkalmazását feltételező forgatókönyv esetében, mivel ebben az esetben a széntüzelésű energiatermelés nagyobb mértékű felhasználásával számolnak a rendszerben. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás növekedése azonban mérsékelt (lásd az (59) preambulumbekendést). Ezen túlmenően az eltérés csak korlátozott számú évre (2025–2028) vonatkozna, és csak – a (145) és (150) preambulumbekendéssel összhangban módosítandó – NRAA-ban azonosított megfeleléségi aggályok kezeléséhez szükséges kapacitásmennyiség beszerzését tenné lehetővé. Amennyiben a módosított NRAA továbbra is olyan megfeleléségi aggályt jelez, amely az elsődleges aukciók révén nem kezelhető, Lengyelország az eltérés nélkül nem tudná teljesíteni megbízhatósági standardját.
- (171) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a fenti (59), (74) és (81) preambulumbekendésben ismertetett okok miatt valószínűtlen, hogy az eltérés időszakában állami támogatás nélkül teherelosztásra alkalmas új kapacitások lépnének a piacra. Az eltérés lejártá után a kibocsátási határértéket meghaladó kibocsátású kapacitások többé nem lesznek jogosultak részt venni a kapacitáspiacon.
- (172) Lengyelország előrejelzése szerint e kapacitások közül csak korlátozott számban lesznek nyereségesek az energiapiacon, tekintettel a pénzügyi ösztönzők hiányára, a magas karbantartási és üzemeltetési költségekre, valamint az üzemórák alacsony számára és az ennek megfelelően alacsony bevételekre. Mindez feltehetően oda fog vezetni, hogy ezen erőműveket az eltérés lejártá utáni leszerelik (lásd a fenti (73) preambulumbekendést). A Bizottság megjegyzi, hogy a széntüzelésű energiatermelés előrejelzés szerint csökkenő részarányának ösztönöznie kell a széntüzelésű termelési kapacitás kiváltására irányuló magán- és állami beruházásokat. Az eltérés így biztosítaná, hogy az ilyen beruházásokat megfelelően meg lehessen tervezni annak érdekében, hogy középtávon elősegítsék a rendezett átállást a kevésbé szén-dioxid-intenzív villamosenergia-rendszerre, ugyanakkor csökkentsék az energiabiztonsági kockázatokat.
- (173) A Bizottság elismeri továbbá, hogy a kért eltérés időszakában Lengyelország a meglévő kapacitásmechanizmuson és más támogatási rendszereken keresztül már beszerzett alacsonyabb kibocsátású kapacitást vagy tervezi ezek beszerzését (lásd a (76) és (78) preambulumbekendést). Az elsődleges aukciók és különösen a legutóbbi aukciók eredményei (lásd a (78) preambulumbekendést) azt mutatják, hogy a kibocsátási határértéket teljesítő kapacitások sikerrel jártak a kapacitásaukciókon.
- (174) Ami a széntüzelésű energiatermelés kiváltásához szükséges beruházásokat előmozdító szabályozási reformokat illeti, Lengyelország folytatja a végrehajtási tervében foglalt intézkedések alkalmazását. A Bizottság megjegyzi azt is, hogy Lengyelország további, végrehajtási ütemtervvvel kísért szabályozási intézkedéseket terjesztett elő, például a szárazföldi szélenergia-hasznosításra vonatkozó korlátozások megszüntetését, az engedélyezési eljárás felgyorsítását és a hálózati csatlakozási folyamat javítását. Ezek az intézkedések kedvezőbb piaci feltételeket teremtenek a megújuló energiaforrásokba, a keresletoldali válaszba, a tárolásba, a gáztüzelésű energiatermelésbe, az átvitelbe és a rendszerösszekötő kapacitásokba történő beruházások számára (lásd a (82)–(85) preambulumbekendést).

6. AZ ELTÉRÉS IDŐTARTAMA

- (175) A villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének utolsó albekezdése értelmében az eltérés 2028. december 31-ig alkalmazható, feltéve, hogy a fenti 5.3. szakaszban említett feltételek az eltérés teljes időtartama alatt teljesülnek.
- (176) E követelmény célja annak biztosítása, hogy amennyiben az eltérést három évre engedélyezik, a 64. cikk (2c) bekezdésének a)–c) pontjában meghatározott feltételek ne csak az eltérés megadásának időpontjában teljesüljenek, hanem a hároméves időszak végéig.
- (177) A (2) preambulumbekendésben említettek szerint Lengyelország kérelmet nyújtott be a villamosenergia-rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott követelménytől való eltérésre vonatkozóan, a 2025. július 1-jétől 2028. december 31-ig tartó időszakra.

- (178) A Bizottság hivatkozik a fenti 5.3. szakaszban kifejtett értékelésre, és úgy véli, hogy a villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének a)–c) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek a 2025-ös szállítási év tekintetében. A Bizottság sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Lengyelország 2025 májusában, e határozat kibocsátása előtt megtartotta az első kiegészítő aukciót. A Bizottság mindazonáltal megjegyzi, hogy az első kiegészítő aukcióra azzal a feltétellel került sor, hogy az aukció végleges eredményét csak e határozat elfogadását követően teszik közzé (lásd a (30) preambulumbekendést).
- (179) A Bizottság továbbá úgy véli, hogy Lengyelország biztosítékokat vezetett be annak érdekében, hogy ezek a feltételek a következő szállítási években is teljesüljenek (lásd pl. a (27), (31) és (34) preambulumbekendést). A Bizottság megjegyzi, hogy Lengyelország szükség esetén kiegészítő aukciót tartana a következő szállítási időszakokra: 2025 második fele (fél éves szerződés), valamint a 2026-os, 2027-es és 2028-as szállítási év (éves szerződések).
- (180) Lengyelországnak tájékoztatnia kell a Bizottságot minden változásról, amelyet a villamosenergia-rendelet 64. cikke (2c) bekezdésének a)–c) pontjában meghatározott feltételek vonatkozásában végrehajt az eltérési időszak alatt.

7. KÖVETKEZTETÉS

- (181) A fenti megfontolások fényében Lengyelország az e határozat 1. cikkében leírt feltételek mellett a villamosenergia-rendelet 64. cikkének (2b) bekezdése szerinti eltérésben részesül,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Lengyel Köztársaság a meglévő kapacitásmechanizmusra vonatkozóan a Bizottság által 2019. július 4. előtt jóváhagyott kibocsátási határérték tekintetében eltérésben részesül az (EU) 2019/943 rendelet 22. cikke (4) bekezdésének b) pontjától, a következő feltételek mellett:

- a) Lengyelország módosítja az NRAA-t a (145) preambulumbekendésben ismertetett kérdések figyelembevétele érdekében. Különösen:
 - i. a Lengyelország által a jövőben exportálandó villamos energia mennyiségét modellezés eredménye és észszerű feltételezések alapján kell megbecsülni; valamint
 - ii. a termelőeszközök termelésből való kivonásának, szünetelésének és új termelőeszközök rendszerbe állításának valószínűségét nem csak egyetlen év, hanem egy tízéves időszak becsült bevételei és költségei alapján kell megbecsülni; valamint
 - iii. a karbantartási ütemtervre vonatkozó feltételezéseket tényleges karbantartási tervek alapján kell megindokolni, és ismertetni kell azok viszonyulását az NRAA-ban alkalmazott becslésekhez, annak bizonyításául, hogy a lengyel erőműpark sajátos nemzeti jellemzőjéről van szó.
- b) A lengyel szabályozó hatóság ellenőrzi, hogy az aktualizált NRAA szerint beszerzendő kapacitás teljes mennyisége indokolt-e és különösen, hogy a mennyiség tükrözi-e az egyidejű szükség esetén fennálló rendszerigényeket.

2. cikk

A Lengyel Köztársaság engedélyezheti, hogy az a termelési kapacitás, amely 2019. július 4. előtt kezdte meg a kereskedelmi célú termelést, és amely esetében a fosszilis tüzelőanyagból származó szén-dioxid-kibocsátásnak a villamos energia 1 kWh-jára vetített értéke meghaladja az 550 grammot, a Bizottság által 2019. július 4. előtt jóváhagyott meglévő kapacitásmechanizmus keretében tartott kiegészítő aukción kivételesen leköthető legyen, illetve kifizetéseket vagy jövőbeli kifizetésekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat kaphasson 2025. július 1. után.

3. cikk

Az 1. cikk szerint engedélyezett eltérés 2028. december 31-ig alkalmazható, feltéve, hogy az (EU) 2019/943 rendelet 64. cikke (2c) bekezdésében meghatározott feltételeket az eltérés teljes időtartama alatt betartják.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Lengyel Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2025. augusztus 11-én.

a Bizottság részéről

Dan JØRGENSEN

a Bizottság tagja
